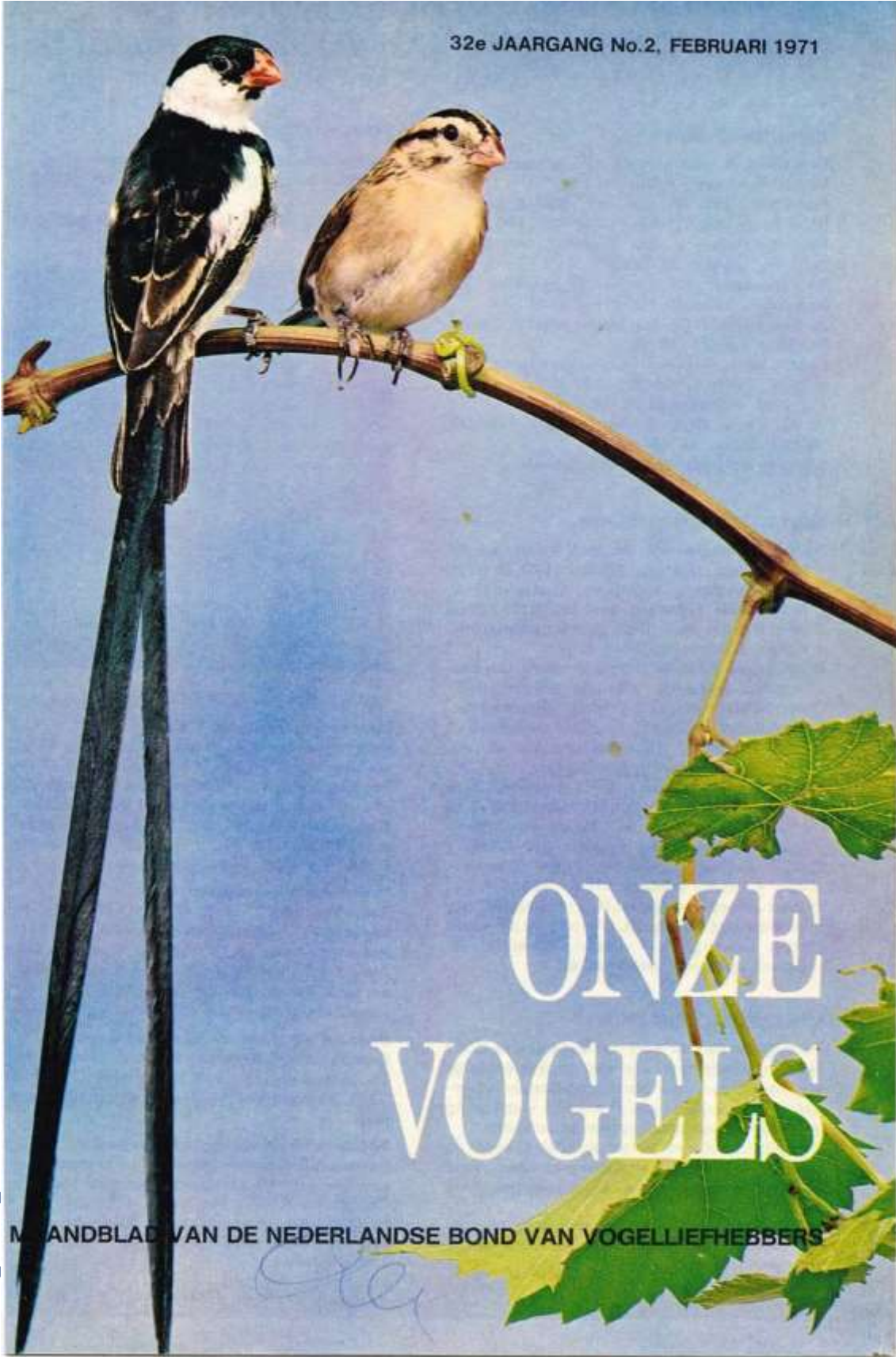

32e JAARGANG No.2, FEBRUARI 1971

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

De

Ussel

NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuiperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) - 3 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, Telefoon (010) - 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760) - 1 86 31.

2e Secretaris: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Telefoon (08860) - 29 78.

Leden: W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420) - 1 81 37.

J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel.

W. G. Oonk, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05730) - 21 07, na 18 uur.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon 05987 - 33 40 of 33 25

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 2, Mollenpolle, Franeker, telefoon 05170 - 29 68

District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon 05920 - 1 49 37

District Overijssel: H. J. Schniermanni, Usselerweg 96, Enschede, telefoon 05420 - 2 04 31

District Gelderland: D. J. Prinsen, Pater Hafkenscheidstraat 11, Uift, telefoon 08356 - 10 71

District Utrecht: J. Glas, Hohorstlaan 48, Hamersveld, telefoon 03496 - 5 81

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon 02508 - 3 26

District Zuid-Holland: W. Bruggeling, Beeklaan 281, Den Haag, telefoon 070 - 33 65 77

District Zeeland: J. van de Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon 01140 - 38 16

District Noord-Brabant: J. H. v. Houtum, Chrysantenstraat 41, Veghel, telefoon 04130 - 44 79

District Limburg: P. J. Dissel, Hemelslei 75, Sittard, telefoon 04990 - 65 62

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.

Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

50

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom.

Postbus 74, gironr. 1148324, telefoon (01640) - 3 50 07.

Geopend: 8.00 - 17.30 uur. Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bonds-bureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 15,— per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 11,— per jaar. Buitenland f 12,— per jaar. Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

Opgave abonnement bij het Bonds-bureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Parkieten Club

Secretaris: H. L. L. Hoedemaker, Coba Pulskenlaan 14, Tilburg, Telefoon 04250 - 3 57 47.

Penningmeester: J. Slabbekoorn, Bavelse laan 271, Breda. Postgiro 1113355, Ned. Middenstandsbank Breda. Bij betaling vermelden nr.: 65.68.71.237 t.n.v. N.P.C. Contributie f 12,50 per jaar. Inkomgeld f 5,—.

Nederlandse Zebrevinkenclub

Secretaris: B. L. v. d. Stroom, Mgr. Dr. H. Poelslaan 1, Amstelveen-Bovenkerk.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn. Postgiro 43984 Coop. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C. Contributie f 10,— per jaar. Inkomgeld f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaresse/Penningmeesteresse: Mevr. M. Th. Paape-v. Mourik, Officiersweg 24, Epe (Gld). Postgiro 984095. Contributie f 10,— per jaar.

Speciaalclub Wildzang en Bastaarden

Secretaris/Penningmeester: J. Landsmeer, Jacob Marisstr. 90, Dordrecht. Postgiro 1580245. Contributie f 10,— per jaar.

Inlichtingen, opgeven nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend bij de betreffende speciaalclubs.

ONZE VOGELS

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE
BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Oplage 45.000 ex.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 1 maart 1971.

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders

Redactie-adres: Postbus 74 - Bergen op Zoom.

IN DIT NUMMER

PAG.

Vliegenvangers (2)	52
De grasparkiet van A tot Z	54
Een viertal wida's	56
De mogelijkheden tot bastadering met de kneu	59
De volière	60
Organisten (1)	63
De Braziliaanse dwergal	67
Mijn kweek met goudvinken	69
Bondkampioenschappen	72
Mijn kweek met Japanse nachtegale	73
Epse	75
De grasparkiet (theorie voor de speciaalkweker)	76
Knollen voor citroenen	77
Mijn kweek met oranje rood brons ivoor X goud lizzard kanarie	80
Boekennieuws	81
Merkwaardige nestplaatsen (1)	83
Het kweken met kleine tropen	85
Mijn kweek met Mozambiquesijs X kanarie	87
Niesziekte bij Gouldamadines	89
De muisvogel	90
Belangrijke mededelingen	91

Voorpagina: *Dominicaner Wida's*; zie artikel op pagina 56.

Ontwerp en druk: Steens N.V., boekdruk/offset,
Postbus 59 - Schiedam - Tel. (010) 26 06 40*

Vragen over??

Grasparkieten aan: H. C. Müller, Lijsterbes-
laan 88, Rotterdam.

Zebravinken, Jap. meeuwen en tropen bastaar-
den: D. J. v. d. Molen, Essinghstr. 80, Dalftsen.

Tropische vogels, grote parkieten en bastaar-
den met kanariebloed: D. Duivis, St. Josephstr.
46, Teteringen.

Kleurkanaries: H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a,
Schiedam.

Waterslagers en Harzers: M. v. Woezik, Re-
gentesselaan 378, Den Haag.
Postzegel voor antwoord dient meegezonden
te worden.

IN DIT NUMMER ADVERTEREN: pag.

A. P. van Gils, Goirle (Holland)	53
W. Rouppe v. d. Voort, Den Haag	59
Huiskamp N.V., Alkmaar	59
Avimex, Amersfoort	62
CéDé, Tilburg	66
Rein v. d. Veen, Goor	74
Koninklijke P. Sluis N.V., Etten-Leur	82
N.V. Koekfabriek, St. Johannesga	89
De Vogelwereld, Zottegem	90
Van Waardhuizen, Leiderdorp	91
Fa. Jan D. Kapelle en Zn., Deventer	91
De Regenboog, Amsterdam	92
Animali, Eindhoven	95
Witte Molen, Meeuwen (N.-Br.)	96

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en
abonnees — met een zakelijk karakter, zijn
tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar
bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.
Kleine annonces, voor afdelingen — leden
en abonnees op „Onze Vogels” van zuiver
particuliere aard 5 cent per letter met een
minimum van f 5,— per advertentie.
Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag
en Aanbod”.

VLIEGENVANGERS (2)

De **geelbuik elenia** (*Elaenia Flavogaster*) behoort tot de tirannen. Hij komt voor van Mexico, via Centraal-Amerika tot aan Argentinië toe. Zij zijn in totaal ongeveer 18 cm lang, waarbij ik opmerk dat het enige exemplaar waar ik ooit voor heb gezorgd, een mannetje was. Het is een van de meer in het oog lopende gekuifde exemplaren onder de Elenias met midden op de kroon een witte vlek. De bovenveren zijn olijkleurig, de uiteinden van de vleugel-dekveren zijn geel-wit en vormen zo een dubbele streep. De keel is witachtig en de borst grijs in scherp contrast met de bleekgele onderbuik. Het voedsel vormde geen al te groot probleem, gezien het feit dat hij meteen universeelvoer at en ook gehakt fruit werd graag gegeten. Ook deze vogel werd aan een dierentuin cadeau gedaan, alvorens ik de tijd had om hem in zijn kooi te bestuderen, maar gedurende de tijd dat ik er voor heb gezorgd heb ik hem nooit horen zingen, wel heb ik hem angstige alarmkreten horen slaken steeds wanneer iemand in de buurt van zijn kooi kwam.

De **azuur vliegenvanger** (*Hypothymus azurea*), die in heel Zuid-Oost Azië voorkomt, is in totaal ongeveer 17 cm. lang. Het mannetje is azuurblauw met een zwarte cap en een smalle zwarte banden om zijn voorhoofd en bovenborst. De flanken en onderbuik zijn wit. De pop is dof en mist de zwarte tekening en de rug, vleugels en staart zijn mat olijkachtig bruin. Er bestaan verscheidene ondersoorten, waarvan het paartje dat ik bezat uit Burma stamde en tot de *Hypothymus azurea styani* behoorde. Ze zijn erg rustig in hun hele manier van doen maar hebben behoorlijk veel levend voedsel nodig om in goede conditie te blijven. Behalve een rustig klein roepgeluid, twiet, twiet, twiet en een alarmgeluid dat op een uitgebreid sissen lijkt, heb ik ze nooit horen zingen.

De **Japanse blauwe vliegenvanger** (*Musicapa cyanomelana*) is, zoals de naam al aangeeft, een soort die uit het Verre Oosten stamt en zowel in China als Japan voorkomt maar in de winter trekken ze naar Maleisië, Thailand en de buurlanden daarvan tot in Borneo toe. Ze zijn 18 cm. in totale lengte en man en pop zijn niet gelijk gekleurd. De volwassen man heeft een glinsterend blauwe kroon, terwijl de rest van het bovengedeelte donkerblauw is met uitzondering van het begin van de staart dat wit is. Het gezicht, de keel en de borst zijn zwart en zo in goed contrast met de witte kleur van het overige van het onderlichaam. De pop is bruin met een lichtere keel-vlek, witachtige buik en heeft een geelachtige oogring. Ofschoon het insecteneters zijn, zijn ze in het wild ook fervente besneneters en in een volière hebben ze voorkeur voor gedroogde krenten en de kleinere rozijnen, waarbij het lijkt als of ze deze liever droog eten dan in water geweekt, zoals ik ze aan andere vogels voer. Ik heb maar ooit een paartje gehad die ik uit Hong Kong kreeg, juist toen ik naar Amerika vertrok, maar zolang ik ze bij me in kooien heb gehad, maakten ze op mij de indruk erg prettige vogels te zijn, die zich snel thuis voelden.

De leigrijze vliegvanger (musicoca Fischeri) waarvan tenminste drie ondersoorten bestaan, komt uit Afrika en is aangetroffen van Zuid-Oost soedan tot Kenia, in de Noord-Oostelijke delen van Tanzania en tevens in Malawi en Oeganda. Zij zijn ook 18 cm. lang maar man en pop zien er hetzelfde uit. De bovenzijde is leigrijz; borst onderbuik en de onderste staartveren wit met een geelachtige waas. Het zijn fanatieke eters van levend voedsel, die niet alleen insecten in de vlucht verschalken, maar ze zelfs in het gebladerde zoeken. Kleine jonge vogels vallen ook bij ze in de smaak en men moet met open, onbevooroordeelde voorzichtigheid zijn. Ik heb dit door schade en schande ervaren nadat ik op geheimzinnige wijze enkele pas uitgebroede tangara's miste. Ik betrapte ze op heterdaad. Ondanks het

feit dat ze wat sober van kleur zijn, is het een aantrekkelijke vogel, want met hun postuur en in hun bewegingen zijn ze een toonbeeld van bewegelijkheid. Ik zou niet willen beweren dat ze in de muzikale zin van het woord kunnen zingen, want hun roep is meer een snaterend getril dat geleidelijk aan zachter wordt. Ofschoon ik er twee heb gehad waarvan ik hoopte dat ze een paartje vormden, heb ik nooit een enkel verschil in hun roep kunnen ontdekken, het enige verschil was de oogring die bij de ene vogel duidelijker was dan bij de andere en het had tevens een iets dikker kopje. Jammer genoeg raakte er een slaags met een medebewoner van de voliëre en bleef daarmee de vraag of ze ooit broed zouden hebben onbeantwoord.

A. P. van Gils
Oranjeplein 21 Goirle (Holland)
Telefoon 04247 - 15 79
Vogel- en Dierengroothandel

Diamantvinken 45,— pp
 Spitsstaart amadines 35,— pp
 Gordelgrasvinken 35,— pp
 Cerus amadines 35,— pp
 Binchenow 45,— pp
 Driekleur pap. am. 45,— pp
 Roodkop pap. am. 125,— pp
 Bruin borst Rietv. 55,— pp
 Roodkop Gould 65,— pp
 Masker Amadines 55,— pp
 Zwartkop Goulds 100,— pp
 Turquoisines 65,— pp
 Elegant parkiet 85,— pp
 Blauwvleugels 175,— pp
 Splendid 150,— pp
 Bourks 45,— pp
 Roodrug 45,— pp
 Gele Roodrug 140,— pp
 Pracht rosselas 150,— pp
 Stanly rosselas 300,— pp
 Blaskop rosselas 450,— pp
 Pennant 650,— pp
 Diamantduifjes 15,— pp
 Zilverdiamantduifjes 30,— pp
 Brillant duifjes 100,— pp
 Chin. Dwergkwartels 10,— pp
 Zilver Chin. Kwartels 15,— pp
 Issabel Chin. Kwartels 20,— pp

Kal. Kuifkwartels 35,— pp
 Japanse Kwartels 12,50 pp
 Witte Jap. Kwartels 20,— pp
 Deense Bonte parkiet 9,— pp
 Lutino & Albino parkiet 10,— pp
 Grasparkieten 7,50 pp
 Rose Collies 30,— pp
 Fischeries 40,— pp
 Personatas 40,— pp
 Tarantas 35,— pp
 Halsband parkieten 22,50 pp
 Pruimkop parkieten 35,— pp
 Kanarievleugels park. 35,— pp
 Lachduifjes 12,50 pp
 Senegalduijjes 15,— pp
 Steenduijjes 20,— pp
 Witte Rijstvogels 40,— pp
 Grijs Rijstvogels 40,— pp
 Bonte Rijstvogels 15,— pp
 Rode Druppel asstrilides 45,— pp
 Groene Druppel asstrilides 55,— pp
 Parelhalsband amadines 30,— pp
 Purper Granaat asstrilides 55,— pp
 Mexicaanse Nonpareils 35,— pp
 Rode Kardinaal 45,— pp
 Soldaten spreeuwen 20,— st.
 Wilgengorsen 10,— st.
 Middel Beo's 60,— st.

Kleine Beo's 35,— st.
 Zebra vinken grijs 8,50 pp
 Zebra vinken wit 9,50 pp
 Zebra vinken Zilvervleugels 12,50 pp
 Zebra vinken Masker 12,50 pp
 Blauwkap blaufazantjes 15,— pp
 Zingende man kanaries 12,50 st.
 Gele popkanaries 6,— st.
 Rode popkanaries 17,50 st.
 Rode mankanaries 17,50 st.
 Goud & Zilver kanaries ,
 M & P. 15,— st.
 Yorkshire kanaries 115,— pp
 Norwich kanaries 115,— pp
 Border kanaries 50,— pp
 Gloster kanaries 50,— pp
 Witte kanaries 30,— pp
 Blauwe pauwen 125,— pp
 Bosfazanten 30,— pp
 Goudfazanten 30,— pp

Sierduiven en Krielkippen op aanvraag. Grote collectie opgezette vogels en dieren.

Verders vele soorten op aanvraag.

Volledige prijslijst op aanvraag.

Verzending onder rembours, kistje f 2,—

Wij vragen voor onze Exp. Australische parkieten, vinken, enz., enz.

's WOENSDAGS ZIJN WIJ GESLOTEN. 's ZONDAGS GEOPEND VAN 10 TOT 14 UUR.

J. J. Hordijk

DE GRASPARKIET van A tot Z

Het masker.

Buiten de ino's en de deensbonten, moeten alle kleurslagen van een goed masker voorzien zijn. Zoals we in de standaard van uitmuntendheid gezien hebben, moet het masker diep en breed zijn, versierd met zes grote keelstippen (spots), waarvan er twee voor de helft schuilgaan onder de twee wangvlekken. Een goed masker siert de vogel, maar vaak mankeert hier nogal eens het een en ander aan.

We zullen de meest voorkomende fouten eens wat nader onder de loupe nemen en ook eens kijken, wat we kunnen doen, om deze fouten te verbeteren.

Eén der meest voorkomende fouten is, dat het masker te smal is en te kort. Dit kunnen we alleen verbeteren, door steeds de vogels met de beste maskers aan elkaar te koppelen. Voorwaarde voor deze vogels is, dat zij goed breed in de borst en in de nek zijn. Het is onmogelijk om een goed masker op een vogel te krijgen, waarvan het lichaam zich niet leent door bijvoorbeeld een te smalle nek of een te smalle borst.

Ook kunnen we gebruik maken van een goede longflighted vogel om de maskerkwaliteit te verhogen.

We gebruiken deze vogel echter alléén als outcross. Veel heeft dit type vogel gedaan voor de verbetering van masker en spots.

Hebben we eenmaal grote, mooie maskers, dan kan nog een andere fout optreden, namelijk het gespleten masker. Dit kan zowel voorkomen bij smalle als bij brede maskers. De oorzaak hiervan ligt niet in het masker zelf, maar aan de afmeting en plaatsing van de snavel.

Een grote snavel, welke iets vooruitsteekt, is er de oorzaak van dat het masker als het ware in twee gedeelten wordt verdeeld. Wanneer dit verschijnsel zich voordoet in een stam, dan is het 't beste om alleen de allerbesten uit de stam

te selecteren en die met goede outcross-vogels te koppelen, welke een goede snavelplaatsing en snavelgrootte bezitten.

Selecteer de vogels met gespleten masker streng uit. Het is een fout, welke nogal sterk doorvererft en vóór u het weet zit de volière vol met dit soort vogels. Let er dus vooral op, dat u deze vogels niet als outcross in uw volière haalt.

Ook de scheiding tussen het masker en de lichaamsbevedering moet goed scherp en niet rafelig zijn, door maskerveren, welke over de lichaamsveren liggen.

Deze fout komt niet veel voor en kan gemakkelijk verbeterd worden door gebruik te maken van vogels, welke wel een scherpe scheiding vertonen.

Hebben we eenmaal een goed masker, dan zijn we er evenwel nog niet. Er zijn dan de keelstippen ofwel de spots.

In de grasparkientaal worden zij meestal spots genoemd en in het vervolg bezigen wij ook die term.

De zes mooie, ronde spots bezorgen sommige kwekers nogal eens wat moeilijkheden, daar er meestal véél meer aanwezig zijn.

Het is door veel kwekers geprobeerd, om op een masker zes spots te kweken, zonder bijspots, maar dit lukt maar een heel enkele keer.

Een stam van zulke vogels opzetten bleek ondoenlijk, omdat de grootte van de spots steeds verder terugliep. Gingen zij dan weer kruisen via vogels met grotere spots, dan kwamen de bijspots weer tevoorschijn.

Toch zien we op de shows nogal eens vogels met prachtige maskers en spots. De bijspots worden met behulp van een pincet, als het er niet te veel zijn, verwijderd. Er moeten echter dan toch zes forse spots op het masker aanwezig zijn. Dit verwijderen van bijspots wordt in het

grasparkieten-jargon conditioneren genoemd. De keelstippen moeten in grootte bij het masker passen, daar bij te grote spots de tussenruimte niet voldoende is en bij te kleine spots de tussenruimte te groot is.

De afstand tussen de spots moet zodanig zijn, dat er tussen twee spots nog juist één past. (Zie tekening). Zij moeten aan de onderzijde van het masker liggen, zodanig dat ook hier weer ruimte is tussen de onderzijde van het masker en de spots.

Wanneer het masker alléén maar een grote hoeveelheid kleine spots vertoont, spreken we van „multiple spots” ofwel meervoudige kleine spots. Vooral opaline vogels vertonen deze fout nogal eens. Er is van deze spots niets te maken, daar ze zéér onregelmatig van formaat zijn.

Voor verbetering van deze fout dienen we gebruik te maken van een pop met een goed masker en goede spots.

Kweken we met een pop, welke deze multiple spots heeft, dan zullen veel mannen in haar nageslacht dit eveneens vertonen. Koppel dus nooit een pop met multiple spots aan een man met een goed masker en goede spots.

Het formaat van de spots wordt ook het meest beïnvloed door de pop. Voor het bovenstaande geldt natuurlijk, dat we met min of meer raszuivere vogels te doen moeten hebben. Nog een fout, welke we nogal eens tegenkomen is het „laced” masker, ofwel het getekend masker. Hier is het

niet een kwestie van wat bijspots, maar het masker vertoont een duidelijke schubtekening. Ook dit kunnen we dikwijls terugvinden in het masker van de pop. Men doet er goed aan, deze vogels uit te selecteren, daar deze fout in de nakweek hand over hand toeneemt.

Vaak gaat een getekend masker samen met een masker, dat een teveel aan spots vertoont.

Het masker kan ook boven op de kop getekend zijn. Dit zijn vogels, welke in hun masker op de kop een streeptekening vertonen.

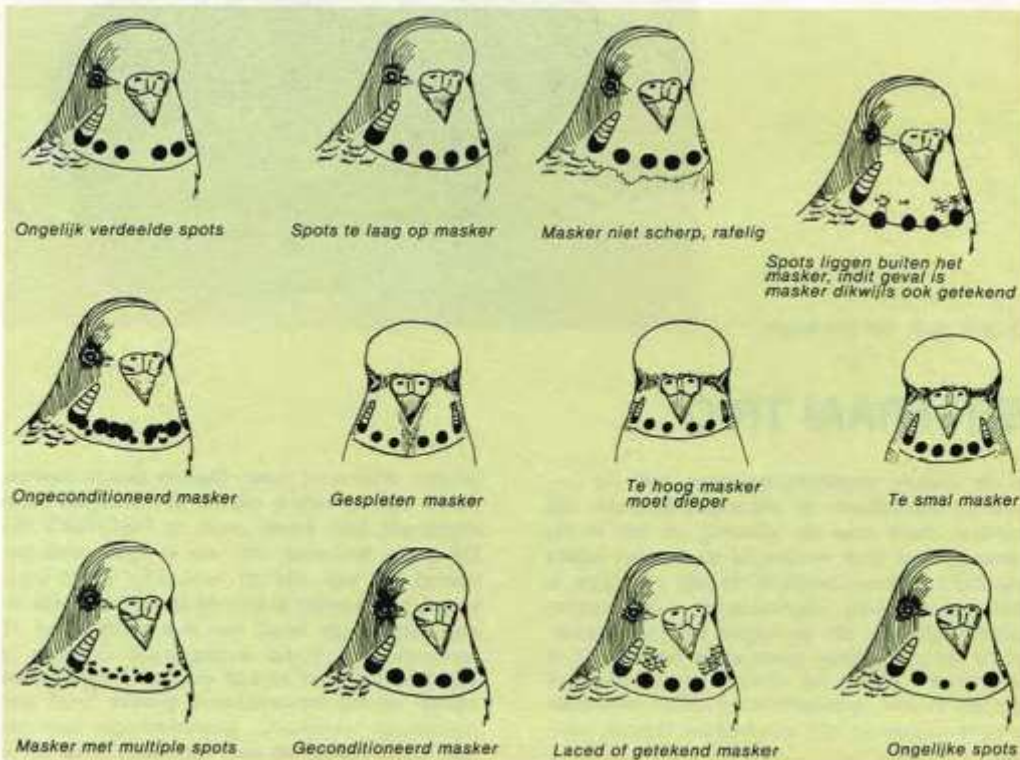
Deze fout vererft dominant.

Bij een kennis van mij vertoonde dit zich bij een drietal vogels. Hij kweekte hiermee door en had na twee jaar een heel hok vol met deze vogels.

Ook hier is het aan te raden, er niet mee door te gaan. Deze vogels, die in Engeland de naam „barhead” of „flecky birds” dragen, zijn een gevaar voor uw stam. Het feit, dat de streeptekening op de kop door het masker heen komt, duidt op een te dunne maskerbevedering. Door deze fout verliest de vogel zijn aantrekkelijkheid voor de show, ook al is hij nog zo goed.

Zo, nu we een aantal fouten hebben behandeld van het masker en de spots, moeten we ons wel realiseren, dat we niet alles in één keer kunnen verbeteren.

Het is echter bij uw selectie steeds noodzakelijk, dat u de grote fouten van de kleinere weet te onderscheiden.

EEN VIERTAL WIDA'S

door R. R. P. van der Mark

EEN FRAAI TRIO

In de meeste vogelspeciaalzaken treft de liefhebber Dominikaan- en Paradijswida's aan, die om hun fraaie kleur en tekening en niet in het minst om hun sterk verlengde staartveren ieders aandacht trekken. Daarbij is de prijs van deze, in Afrika overvloedig voorkomende, vogelsoorten aanlokkelijk laag, zijn de vogels sterk van gestel, zodat tegen aankoop geen enkel bezwaar is in te brengen, zij het dat wida's broedparasieten zijn en in een gemeenschapsvolière eventuele nestjes met eieren met een bezoek kunnen veren.

Minder algemeen, maar daarom des te interessanter zijn de wida's, die op de kleurplaat staan afgebeeld, links boven staat de FISCHER'S WIDA (*vidua fischerie*), ook wel strogele wida genaamd, die wel niet zo veelvuldig wordt ingevoerd, iets duurder is dan de Dominikaanwida en een staartlengte heeft van niet minder dan 19 centimeter bij fraaie exemplaren! De pop is zwartbruin met tot zwarte vlekken en vaalbruine zomen op het bovenlichaam bedekt, bezit een roetkleurig voorhoofd, geelwitachtige keel en buik en is roestbruin aan kopzijden, krop en li-

chaamszijden. De man in zijn rustkleed lijkt precies op de pop, terwijl jonge vogels tamelijk éénkleurig donker roestbruin zijn met zwartachtige vleugels en staart.

De KONINGSWIDA (*Vidua regia*) met zijn draadvormig versmalde en eveneens zeer verlengde middelste staartpennen is ook een aparte verschijning in de vogelwereld, zoals de afbeelding rechts boven op de kleurplaat laat zien. De pop is licht geelbruin aan kop en hals, aan beide zijden van de schedel heeft ze een lichtbruin gekleurde band, het bovenlichaam is bruinachtig met donkerbruine delen, terwijl staart en vleugels zwartachtig zijn met bleekbruine zomen, die op het vleugeldek breed, op de grote slagpennen heel smal zijn.

Het ondervleugeldek is wit en het onderlichaam lichtbruin, dat op buik en onderstaartdek in wit overgaat. Snavel en poten zijn lichter rood dan bij de man. De man in rustkleed is en blijft duidelijker getekend dan de pop, zodat vergissingen uitgesloten zijn. Jonge vogels zijn grijsbruin.

Onderaan op de kleurplaat stapt voornaam en deftig de JACKSON'S of LIERSTAARTWIDA (*Drepanoplectes jacksoni*), stemmig zwart en daarom de „dansende weduwe” genoemd door de Engelse en Duitse liefhebbers! De staart is 21 centimeter lang, maar wordt liervormig naar binnen toe gedragen, terwijl de nekveren op nek en bovenrug verlengd zijn en aan het einde a.h.w. afgesneden lijken, voorzien van een glanzende zoom, deze veren vormen een op te richten kraag! De pop is op het bovenlichaam lichtbruin met zwarte streepjes; een brede wenkbrauwstreep is bruinachtig, evenals het onderlichaam, de buik, het onderstaartdek en ondervleugeldek. Jonge vogels lijken veel op de pop, maar zijn sterker gestreept, terwijl de man in rustkleed is te herkennen aan zijn beduidend grotere lichaamsafmetingen en aan de blekere kleine vleugeldekveren.

Lierstaartwida's zijn kostbaar, maar ze brengen iets „aparts” in de volière; met sterk opgezette veren, teruggetrokken hals en achterover gerichte kop, zoals ook een kalkoenhaan dat zo kan doen, springt de man met half open vleugels de lucht in! De poten trappelen hierbij als een fietser heen en weer en het geheel is wonderbaarlijk en vaak lachwekkend te zien, maar uniek in de vogelwereld! De lange staart met de mooi gebogen veren staan stijl omhoog en de gehele vogel kan sprongen maken van één meter hoogte. De baltsplaats, ook in de volière, maakt de vogel zelf doordat hij (namaak) hoog steppegas neertrapt met een doorsnee van circa 60 centimeter, terwijl in het midden een graspol blijft staan. De man loopt vervolgens als maar in de rondte en vanuit deze plaats springt hij zo'n keer of vijf, zes per minuut omhoog, waarna hij steeds weer in de cirkel terugkomt. Wie wil er nu niet zo'n grappige vogel uit Afrika, vanwaar al de hiervoor genoemde wida's stammen, in zijn bezit hebben?

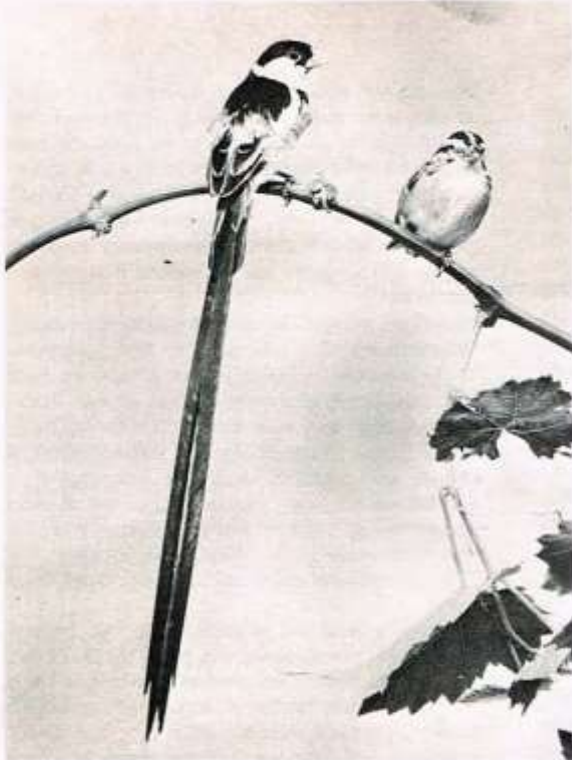
DOMINICANER WIDA'S

Dominikaner wida's (*Vidua macroura*), afkomstig uit een groot gebied in Afrika, dat Senegambië, Noord-Nigeria, Darfur, Berber en Abssinië zuidwaarts tot Natal beslaat evenals de eilanden Fernando Po, Soa Thomé in de Golf van Guinée, Zanzibar en Mayotte, zijn uiterst billijke en veel genoegen verschaffende zaadetende tropische vogels, die in geen enkele volière behoeven te ontbreken.

Vooraf de mannen in prachtkleed zijn bijzonder temperamentvolle, beweeglijke, fraai gekleurde en getekende natuurschepselen, die ondanks hun zeer lange staartpennen van 20 cm. lengte of meer, toch nog heel fluks in hun bewegingen zijn en fraaie vliegcapriolen ten beste geven! De lakrode snavel steekt helder en uitdagend af tegen het wit en zwart van de kop en de donkere oogjes kijken pienter om zich heen, zoals de kleurenafbeelding uit „Wida's en Wevers” van Thieme's Volièrebibliotheek duidelijk doet uitkomen.

De pop is licht- tot roestbruin op het bovenlichaam met zwarte streepjes, toont op de bovenkop aan de zijden een zwarte overlangse band, is in het midden roodbruin, terwijl stuit en bovenstaartdek meer éénkleurig bruin zijn; haar onderlichaam is wit, krop en lichaamszijden zijn geelbruin. De kopzijden zijn witachtig tot roestgeel met een meer of minder duidelijke zwarte band over de achterkop, terwijl ook een zwarte baardstreep en een zwarte teugelvlak meestal zijn te onderscheiden. Het vleugeldek is zwartbruin met geelbruin gezoomd en de grote slagpennen zijn zwartbruin met geelbruin buiten- en witte binnenzomen; ook de staartpennen zijn zwartbruin, de buitenste afgezet. Ook de pop bezit een rode snavel en daar de man in rustkleed veel op de pop lijkt, moet de aspirant bezitter van Dominikaner Wida's goed opletten bij aanschaf. Het rustkleed van de man is helderder van kleur dan van de pop, terwijl de zwarte veerpartijen op het bovenlichaam breder en de bruine zomen veel duidelijker te zien zijn en ook de snavelkleur van de man is en blijft helderder dan die van de pop.

Jonge Dominikaner Wida's zijn op het bovenlichaam vaalbruin, op het onderlijfje geelbruin, terwijl de keel nog spierwit is en de staartpennen zwartbruin zijn. Hun snavelkleur is donkerbruin en ze lijken dan nog veel op jonge St. Helenafazantjes en Napoleonnetjes. Vreemd is deze gelijkennis niet, want wanneer Dominikaner Wida's op 2-jarige leeftijd geslachtsrijp zijn, gaan zij niet tot nestbouw, ei-afzetting en bebroeding over, maar zoeken een nestje op van de hierboven vermelde vogelsoorten en legt een wit ei bij het legsel! Alle soorten van de Wida's, Atlas en Staalvinkenfamilie zijn namelijk broedparasieten en broeden derhalve hun eieren nooit zelf uit!

Wissel

Wij kennen dit gedrag ook wel, wanneer we denken aan onze Koekoek, die het echter anders doet en een ei van een Roodstaartje, Winterkoninkje of wie dan ook met de snavel wegneemt en het hare ervoor in de plaats legt. Vervolgens bezit de jonge koekoek vanaf zijn tiende levensuur de eerste dagen een niet te blussen drang, om alles wat er nog in „zijn“ nest ligt eruit te gooien.

Een holte op de rug, waar de huid van de jonge koekoek bijzonder gevoelig schijnt te zijn, maakt deze instincthandeling mogelijk en de eieren of jongen van de pleegouders van de jonge koekoek gaan één voor één over de nestrand, doordat hij hen op de rug tussen de omhoog gebogen vleugelstompjes neemt en steunend op de naar beneden gerichte kop, achterwaarts tegen de nestwand klautert en zelfs stocntjes, papierpropjes en takjes zo wegwerkt! Merkwaardig maar waar is het feit dat de pleegouders nooit ingrijpen, want alles wat buiten het nest ligt interesseert hen niet, ook al spartelen hun eigen jongen vlak onder het nest.

Wida's zijn veel „menslievender“ en het jonge Wida'tje groeit gezellig op tussen de Napoleonnetjes, lijkt als twee druppels water op deze jongen en vliegt zelfs later nog lange tijd met hen mee! Op Zanzibar leven geen St. Helenafazantjes en ook geen Napoleonnetjes, maar de Dominikaner Wida's nemen het niet zo nauw met hun

pleeg oudervoorkeur, hetgeen ze ook in de volière tonen!

De Koekoek tenslotte heeft het ook moeilijker, omdat haar eieren gekleurd zijn, van blauw, met en zonder krabbeltjes, tot blauwgroen-bruin. Daar de automatische selectie, de kans dat het koekoeksei wordt aanvaard, stijgt met een grotere gelijkenis van dat der pleegouders, worden ook de mogelijkheden tot instandhouding van de soort groter, want het staat vast, dat de kleur van het koekoeksei sterke variaties vertoont, maar dat elke vrouwelijke vogel en dit geldt niet alleen voor parasieten, eieren van hetzelfde „type“ legt. Hoewel deze aanpassing die zich zelfs in grootte kan manifesteren, zich inderdaad bij bepaalde vogels en in bepaalde streken voordoet, is dit echter geen absolute regel.

Evenals bij het koekoeksjong is de bek van de Dominikaner Wida van binnen gelijk gekleurd aan die van de pleegouder-kinderen, zodat ook hier de natuur feilloos te werk gaat. Wie belangstelling heeft voor het gedrag en opgewekte leven van Dominikaner Wida's en hun soortgenoten, raad ik aan deze vogels in de Louise Hal van Dierenpark Wassenaar gade te slaan, waar zij vrijelijk rondvliegen, door de wijdmazige harmonikagazen volières „der Toerako's, Ibissen en Kroonduiven in en uit glippen en overal hun zaadje meepikken en uitrusten op de rijpende druiventrossen boven Uw hoofd in het restaurant.

De /

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties. Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

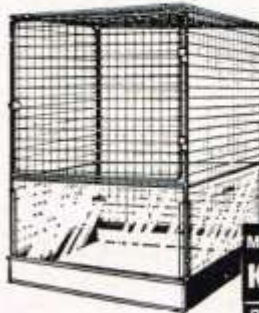
**W. RUPPE
VAN DER VOORT**

NIEUW! **PARADISO - KOMEKO ZELFBOW VOLIERES**

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMEKO VOLIERE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp n.v.
KOMEKO-DIVISION
POSTBUS 52 TE ALKMAAR

PARADISO **BON** Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMEKO ZELFBOW VOLIERES**

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

DE MOGELIJKHEDEN TOT BASTADERING MET DE KNEU.

A.B. Pullen

De Kneu is een van onze wildzangvogels, welke regelmatig gekruist wordt met de Kanarie. De meest voorkomende kruising is natuurlijk man-Kneu x pop-Kanarie. Ook de reciproke kruising komt vrij veel voor.

De mooiste bastaarden verkrijgt men meestal bij gebruik van een gepigmenteerde Kanarie. Zeer mooie jongen mogen we verwachten uit de paring van de Kneu met een oranje-rood gepigmenteerde Kanarie, daar dan de roodbruine kleur van de Kneu nog versterkt zal worden in het nageslacht.

De zang van deze hybriden zal in de meeste gevallen zeer aangenaam zijn en ook als zanger kan men dus veel plezier aan zo'n vogel beleven.

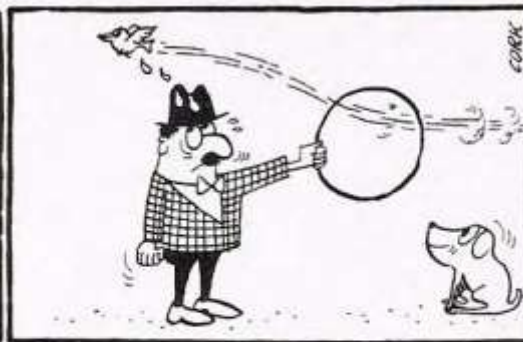
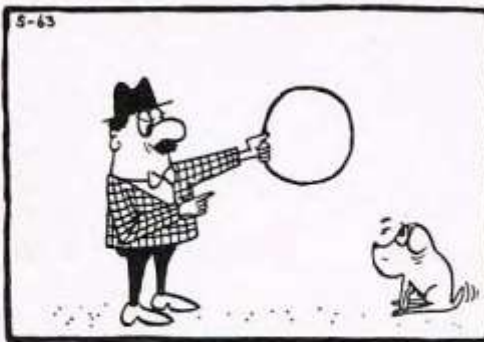
Ook kruisingen met andere vertegenwoordigers van het geslacht Carduelis komen vrij gemakkelijk tot stand. In de literatuur komen we dan ook geregeld berichten tegen omtrent de kruising Putter x Kneu of Sijs x Kneu. In „Onze Vogels“ van februari 1970 beschrijft de heer F. Kappers de kruising Putter x Kneu.

„Wildling“ geeft in „Onze Vogels“ van februari 1970 de mogelijkheden aan van bastaardering met de Kanarie, de Goudvink, de Putter, de Euro-

pese Kanarie, de Groenling en de Sijs. Ook Rutgers geeft o.a. de mogelijkheid aan van de kruising Kneu x Groenling, zodat we mogen aannemen, dat ook deze vrij gemakkelijk tot stand komt.

Over eventuele fertiliteit van deze bastaarden is mij niets bekend. Het zou de moeite misschien lonen deze bastaarden, vooral die van de Kneu met Sijs en Putter, eens enkele jaren te testen op vruchtbaarheid. Nog te vaak wordt een F1 man één broedseizoen getest en daarna als zijnde steriel, niet verder uitgeprobeerd. Het zou best mogelijk zijn, dat een dergelijke man in zijn derde of vierde levensjaar wel in staat is een popje te bevruchten.

Andere mogelijkheden, welke het proberen waard zijn, vinden we in kruisingen met de Mozambique-sijs, de Edelzanger, de Barmsijs en de verschillende Amerikaanse Sijsjes. Vele teleurstellingen zullen u niet bespaard blijven, maar voor de echte liefhebber liggen hier nog onbegrensde mogelijkheden. Intussen zou u mij een groot genoegen doen door alle kruisingen, die u uitgevoerd hebt, ook de eenvoudigste, voorzien van zo volledig mogelijke gegevens te melden.

VOGELLIEFHEBBERS!

Wij kunnen u nu, of later aanbieden de volgende soorten Vogels: Nachtgalen in 4 soorten, Kardinalen in 6 soorten, Lijsters in 8 soorten, Bladvogels in 4 soorten, Zonnevogels, Drongoes, Trogons, Pitta's, Prachtige Vliegenvangers, Kroonvinken, Blauwe Bisschoppen, Astrildes, Mex. Nonpareils, Beos, Regenboogvinken, Saffraanvinken, Ortolanen, Parkieten, Wida's, Mex. Pestvogels, Indigovinken, Agaporniden, Tangara's, Gaaien, Honingzuigers, Himalaya Sijsjes, Pagoda Merels, Zang en Kleur Kanaries, Engelse Import Kanaries,

o.a. Yorkshires, Glosters, Lizards, Borders, Norwich, enz. Bestel tijdig voor het Broedseizoen! Steeds voorradig vele soorten kleine Afrikaanse en Indische Vogels, Sprekende Papegaaien, Lories, Kakatoes, Tevens enorme sortering, Vogelboeken, Koolen, Zaden, en Speciale soorten Voeders, o.a. Nectar-voer voor Tangaras, Honingzuigers, en vele andere Insecteneters, ook Speciaal Universeelvoer! Dus alle soorten voer voor z.g. „Moelijke Vogels". Ook Claus Insectenvoer in voorraad! Wij verzenden door het gehele land.

AVIMEX Import-Export

Soesterweg 224, Amersfoort, Tel. (03490) 31217.

Geopend

elke dag van 10—6 uur. Zondags gesloten, woensdagmiddags na 13.00 uur gesloten.

KLEINE ADVERTENTIES

AUSTRALISCHE PARKIETEN

Verzorging en kweek in Europa. Dr. H. D. Groen. Tweede, herziene en vergrote uitgave. Privé editie. Niet in de boekhandel. Verzending geschiedt franco na overmaking van f 31,50 per postwissel of giro aan: Dr. H. D. Groen, Rijkstr.weg 252, Haren (Gr.) Giro 833045

NU OF NOOIT!

Een eigen Sportbroedmachientje. Vanaf f 85,— voor 100 Kwartel-eieren of 48 Kippe-eieren. Capaciteit van 80, 100, 150, 200 eieren enz. met eierenkeapparatuur voor 50 eieren vanaf f 175,—. Folders met afbeelding op aanvraag.

A. M. KOKKE

Bredeweg 30 — Groesbeek — Telefoon 08891 - 16 32

404

INSECTICIDE doodt insecten

ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

ORGANISTEN (1)

Door Johan J. Ingels

De Amerikaanse avifauna bevat een reeks opvallende vruchten- en insektenetende vogelsoorten. Tot de meest schitterend gekleurde families behoren: kolibries (Trochilidae), trogons (Trogonidae), toekans (Ramphastidae), cotinga's (Cotingidae), manakins (Pipridae), rotshanen (Rupicolidae) en tangara's (Thraupidae). De vrij uitgebreide familie der tangara's (ongeveer 220 soorten) leeft verspreid over de uitgestrekte oerwouden, berggebieden en vlakten van Zuid- en Midden-Amerika, en gedeeltelijk ook van Noord-Amerika. De meeste tangarasoorten zijn bijzonder mooi gekleurde vogels, waarvan we eigenlijk nog maar betrekkelijk weinig afweten. Tot de kleinste tangara's behoren de organisten, waarvan de meeste soorten kunnen ondergebracht worden in de twee geslachten Euphonia en Chlorophonia. Organisten vallen op door hun kleine gedrongen gestalte (10 tot 13 cm) en hun vrij korte staart.

Bij de Euphonia-soorten zijn de mannetjes meestal opvallend violet of staalblauw gekleurd aan de bovenzijde, en geel of oranjegeel aan de onderzijde. De popjes zijn overwegend olijfgroen gekleurd. Bij de Chlorophonia-soorten zijn de mannetjes meestal levendig groen gekleurd, afgewisseld met zacht geel en lichtblauw. De popjes zijn ook hier meer dofgroen gekleurd.

Tot de Chlorophonia-soorten behoren o.a. de blauwnekorganist, de groengele en de groene organist, en de bruinbuikorganist. De blauwnekorganist (*Chlorophonia occipitalis*) is overwegend lichtgroen gekleurd, met een turkooisblauwe bovenkop en nek, en een zachtgele buik. Het popje is geheel dofgroen. Deze organist komt voor in Midden-Amerika.

De groengele organist (*Chlorophonia flavirostris*) is overwegend grasgroen gekleurd, met een gele kraag, die op de borst overgaat in een smalle bruine band. De buik en de boven- en onderstaartdekveren zijn eveneens geel. Het popje is aan de bovenzijde grasgroen en aan de onderzijde geel gekleurd. Beide geslachten hebben een vleeskleurige snavel en poten. Deze organist leeft in Ecuador en Columbia.

De groene organist (*Chlorophonia cyanea*) heeft een groengele kop, keel en borst, en een gele onderzijde. De nek en rug zijn blauw en de buitenste vleugel- en de staartveren zijn zwart, met groen afgeboord. De binnenste vleugelveren zijn groen gekleurd. Het popje is dofgeel gekleurd, met een groene bovenzijde en een olijfgeloe onderzijde. Deze organist komt voor in de oerwouden en koffieplantages van Columbia, Venezue-

la, Brits Guyana, Oost-Ecuador, Peru, Bolivia, Paraguay, Zuid-Brazilië en Argentinië.

De bruinbuikorganist (*Chlorophonia pyrrhophrys*) heeft een blauwe bovenkop en hals, terwijl voorhoofd, borst, rug, vleugels en staart grasgroen gekleurd zijn. Het voorhoofd en de borst zijn met een fijne zwarte band van de andere kleuren gescheiden. De stuit is zacht geel, en het geel van de buik is in 't midden zachtbruin gevlekt. Het popje lijkt op het mannetje, maar de stuit en de onderzijde zijn olijfgeloe, terwijl het voorhoofd en de zijkanten van de kop met kastanjebruin doorlopen zijn. Deze organist leeft in de oerwouden van West-Venezuela, Oost-Ecuador en Columbia. De Chlorophonia-soorten zwerven meestal in groepjes door de vochtige oerwoudbegroeiing, op zoek naar allerlei bessen en vruchten. Ze bouwen overdekte nesten met een zijingang. In hetzelfde nest worden soms meerdere broedsels grootgebracht.

Tot de Euphonia-soorten behoren o.a. de violet-

Blauwnek-Tangara, *Chlorophonia occipitalis*.

blauwe organisten. Onder de ongeveer 25 euphonia-soorten zijn er zeker een tiental, die als violetblauwe organisten kunnen bestempeld worden. Maar er zijn een paar soorten, waarvan de kleurtekening zeer veel op elkaar lijkt, en die door de vogelimporteurs allen als violetblauwe organisten worden verkocht, nl. de organist-met-de-witte-onderstaart, de purperkeelorganist, de Finsch's organist, en de echte violetblauwe organist.

De white-vented euphonia (*Euphonia minuta*), waarvan de naam kan vertaald worden als de organist-met-de-witte-onderstaart, komt voor van Costa Rica tot West- en Noordoost-Ecuador, Co-

lumbia, Zuid-Venezuela, Frans en Brits Guyana, Suriname, de Amazonevallei en Oost-Peru. Deze organisten leven in paren aan de oerwoudranden en in de savannebegroeiing. Het mannetje heeft een oranjegeel voorhoofd, een glanzend staalblauwe bovenkop, rug, vleugels en staart, een staalblauwe keel en wangen, een oranjegele borst en buik, en een witte onderbuik en onderstaartdekveren. De drie buitenste staartveren dragen een witte vlek op de binnenvlag. Het popje heeft een donker olijfgroene bovenzijde, een witgrijze keel, een groengele borst en flanken, en een witachtige buik en onderstaartdekveren. De snavel en poten zijn zwart. In Suriname noemt men deze organist de wittierre.

De geelbuik- of purperkeelorganist (*Euphonia chlorotica*; Eng. purple-throated euphonia) komt voor in Oost-Columbia, Venezuela, Suriname, Frans- en Brits Guyana, Bolivia en Argentinië. Het mannetje heeft een oranjegeel voorhoofd, een donkerviolette bovenkop, wangen, nek en borst, een staalblauwe rug, staart en vleugels en een oranjegele onderzijde. De binnenste vleugelveren en de buitenste staartveren vertonen een witte vlek. Het popje heeft een olijfgroene bovenzijde, een bleekgrijze keel, buik en stuit, en een groengele borst en flanken. De bovensnavel is zwart, en de ondersnavel en de poten zijn grijs gekleurd.

De Finsch's organist (*Euphonia finschi*; Eng. Finsch's euphonia) komt voor in Frans- en Brits Guyana, Suriname en de aangrenzende delen van Venezuela en Brazilië. Deze organist leeft in de beboste kustgebieden en in de savannebegroeiing. Het mannetje heeft een oranjegeel voorhoofd, een staalblauwe bovenkop, keel, wangen, rug, vleugels en staart, een oranjegele borst overgaand in een licht roodbruine buik en onderstaartdekveren. Het popje heeft een groengele bovenzijde, een citroengele onderzijde en wangen, en een geel voorhoofd en stuit. De snavel en poten zijn zwart. Deze organist noemt men in Suriname ook, de blauwdas.

Geel voorhoofd - Organist, *Chlorophonia cyanea frontalis*.

De echte violetblauwe organist (*Euphonia violacea*; Eng. violaceous euphonia) komt voor in Trinidad, Noordoost-Venezuela, Frans en Brits Guyana, Suriname, Brazilië, en de aangrenzende streken van Argentinië. Deze organistensoort leeft aan de rand van mangrovebossen, in de bossen van de kuststreken, in koffieplantages en in de savannebegroeiing. Het mannetje heeft een oranjegeel voorhoofd, een staalblauwe bovenkop, wangen, rug, romp, vleugels en staart, een oranjegele keel en onderzijde, die overgaat in een bleekgele buik en onderstaartdekveren. Het popje heeft een vuilgeelgroene bovenzijde, een groengele keel en onderzijde, die bleker wordt naar de buik en de onderstaartdekveren toe. De snavel en de poten zijn zwart gekleurd. Deze organist noemt men in Suriname ook wel, de geeldas.

De ogen van deze vier organistensoorten hebben een donkerbruine kleur. De kleurverschillen tussen deze vier violetblauwe organistensoorten, zoals men het viertal veralgemenend kan noemen, zijn dus bijzonder klein. De echte violetblauwe organist onderscheidt zich door zijn gele keel en door een witte band op de onderzijde van de staart. De white-vented en de Finsch's organisten hebben respectievelijk een witte en een oranjegele aarstreek, terwijl de purperkeelorganist opvalt door zijn tweekleurige snavel, en de witte vlekken op vleugels en staart, die echter in rusttoestand niet te zien zijn.

Enkele euphoniasoorten hebben ongeveer dezelfde kleurentekening, als de hiervoor beschreven soorten, maar het violet of staalblauw is soms vervangen door een lichtere blauwe kleur, en de gele delen zijn meestal meer oranjegeel, oranje, rossig of lichtbruin gekleurd.

De oranjebuikorganist (*Euphonia xanthogaster*; Eng. orange-bellied euphonia) lijkt zeer veel op de purperkeelorganist, maar heeft een meer okerkleurig voorhoofd, en de rug heeft een meer licht staalblauwe kleur. Deze organist leeft in de wouden van Oost-Panama, Venezuela, Brits Guyana, Brazilië, Ecuador, Peru en Bolivia. De organist-met-het-bleekbruine-kapje (*Euphonia anaeae*; Eng. tawny-capped euphonia) lijkt ook zeer veel op de voorgaande soort, alleen heeft het voorhoofd een bleekbruine kleur. Deze organist komt voor in Costa Rica en Panama. De organist-met-de-rosse-onderstaart (*Euphonia fulvicrissa*; Eng. fulvous-vented euphonia) lijkt ook veel op de purperkeelorganist maar de buik en onderstaartdekveren zijn bleekrossig gekleurd. De witte vlekken op de vleugelveren ontbreken echter. Deze organist leeft van Costa Rica tot Noordwest-Ecuador. De Trinidadorganist (*Euphonia trinitatis*; Eng. Trinidad euphonia) lijkt zeer veel op de *Euphonia minuta*, maar de onderstaartdekveren zijn geel, en enkel de twee buitenste staartveren hebben een witte vlek. De gele kleur op het voorhoofd loopt ook verder door tot op de bovenkop. Deze organist leeft in

Noord-Venezuela en Trinidad. De oranjekaporganist (*Euphonia saturata*; Eng. orange-crowned euphonia) lijkt op de Finsch's organist maar de bovenkop heeft een oranje kleur, terwijl de onderzijde eerder oranjekleurig is, ipv. geel. Deze organist komt voor in West-Ecuador en Noordwest-Peru.

De euphoniasoorten bouwen evenals de chlorophoniasoorten, een bolvormig nest met een zij-ingang, gemaakt van allerlei droog plantaardig materiaal, zoals grashalmen, dode bladeren, mos en stukjes plantenwortel. Het nest wordt dikwijls door beide oudervogels samen, maar soms ook bijna volledig door het mannetje alleen, gebouwd. Tijdens de paartijd wordt bij alle soorten het popje door het mannetje met allerlei lekkernijen gevoerd. Het nest wordt dikwijls in een takvork gebouwd, op een hoogte variërend tussen een meter boven de grond tot heel hoog in de bomen. De organisten maken ook dikwijls hun nest tussen de stijve bladeren van op bomen groeiende orchideeën. De eieren zijn grijswit gekleurd met kleine grijze en roodbruine vlekjes. Een legsel bestaat uit 2 tot 4 eitjes, maar legsels met 3 eitjes komen meest voor. De broedtijd duurt 13 tot 14 dagen, en de nesttijd varieert tussen 17 en 24 dagen. Het nest wordt meestal voor verschillende broedsels gebruikt. Bij de jonge vogels vraagt de overgang naar het volwassen verenkleed soms een volledig jaar, en vele jonge vogels broeden reeds, terwijl ze nog een overgangsverenkleed hebben. In hun tropische herkomstlanden broeden violetblauwe organisten gedurende het hele jaar, en meestal brengen de oudervogels twee broedsels per jaar groot. De identificatie van de verschillende organistensoorten is meestal tamelijk moeilijk. Aan de hand van de popjes gaat dit gemakkelijker. Alhoewel de kleur van de popjes meestal olijfgroen is, afgewisseld met zacht geel, grijs en gebroken wit, hebben ze een beter gekarakteriseerd kleurenpatroon dan de mannetjes. De identificatie van de bepaalde soort geschiedt dan ook aan de

hand van de kleurentekening van het popje.

Voor de geïnteresseerde lezer, vermelden we dat zeer mooie kleurplaten van verschillende organistensoorten te vinden zijn in de boeken, die de vogelsoorten beschrijven van de verschillende Zuid-Amerikaanse landen; bv. *Birds of Surinam* door F. Haverschmidt, *The Birds of Columbia* door R. Meyer de Schauensee en *Birds of Trinidad and Tobago* door G. A. Herklots.

Alle tangarasoorten zijn grote bessen- en vruchteneters, die echter niet zonder dierlijke eiwitten onder de vorm van insecten, kunnen leven. Organisten nemen echter minder insecten op dan de grotere tangara's en leven bijna uitsluitend van bessen en vruchten. In hun herkomstlanden, voeden ze zich vooral met de bessen van parasitaire planten en struiken uit de familie van de vogellijmachtigen (*Loranthaceae*), waartoe ook de bij ons voorkomende marentak en de *Loranthus europaeus* behoren. De zaadjes uit de bessen gaan onverteerd door het spijsverteringsstelsel, en worden met de uitwerpselen op struiken en bomen achtergelaten, waar ze gemakkelijk tot ontkiemen komen. De organisten worden dan ook als de grote verspreiders van de *Loranthaceae*soorten beschouwd.

De meeste organisten hebben een melodieuze fluitende roep en een aangenaam liedje, en daarom worden ze ook in hun herkomstlanden graag als kooivogels gehouden. *Chlorophonias* laten nu en dan een zacht gefluit horen, vooral wanneer ze de aandacht willen trekken. *Euphonias* hebben verschillende doordringende aanwezigheidsroepjes, o.a. ptuu, ptuu-tuu-tuu, ptuu-prrrs-prrrs en ptuu-prrrs. Bij gevaar waarschuwen ze elkaar met een korte waarschuwingsroep ptuuk of tuu. De mannetjes dragen vooral in de broedperiode een zacht liedje voor, dat zeer aangenaam is om te beluisteren.

In een volgend artikel zal verder ingegaan worden op de verzorging van organisten en verteld worden over een broedgeval bij purperkeel- of geelbuikorganisten in een van mijn volières.

samengesteld op wetenschappelijke basis....

Cédé vogelvoerders zijn samengesteld in de juiste verhoudingen van eiwitten, vetten, koolhydraten, suikers, etc. en kunnen zonder toevoeging van andere produkten worden gevoerd.

Het Cédé assortiment omvat o.m.:
eivoer voor kanaries, exoten, wildzang.
eivoer voor parkieten, eivoer met roodfactor, universeelvoer (met insekten), insektenvoer
krachtvoer, kiezel, vitavocs (massa en sporenelementen)

NIJW

- U zult werkelijk versteld staan over de resultaten.
- Ook buiten de kweektijd moeten ze dagelijks over een weinig eivoer kunnen beschikken.
- Voor uw vereniging of klantenkring kunt U een lezing aanvragen, die speciaal handelt over vogelvoeding. Deze voordracht geschiedt op een wijze, die voor iedere liefhebber begrijpelijk is.
- Ook deskundige voorlichting op het gebied der vogelvoeding kunt U ten alle tijde verkrijgen bij:

VOGELVOEDERS

TILBURG • LANGESTRAAT 104 • TEL: 04250-23156

DE BRAZILIAANSE DWERGRAL

DE FOUTIEVE BENAMING VAN DE WITBUIK OF WITBORSTRAL

door G. M. Essenberg.

Paartje Dwergrallen met links het jong.

De Braziliaanse Dwergral, ook vaak genoemd witbuik of witborstral, wordt onder de verkeerde naam in de handel gebracht. Veel worden deze vogels als witborst of witbuik-ral aangeboden.

De Braziliaanse dwergral (*Laterallus leucopyrrhus*) en de Witborstral (*Amaurornis phoenicurnus*) zijn twee heel verschillende rallen.

Daarom leek het mij verstandig dit te beschrijven in *Onze Vogels*, ook om te trachten deze fout de wereld uit te helpen.

De Braziliaanse dwergral is: ca. 17 cm. zijn kop en nek zijn kastanjebruin, stuit en staart chocoladebruin. Van onderen, keel, buik en borst overwegend wit (hierin zit de foutieve naam), terwijl de flanken wit — zwart gestreept zijn. De poten zijn rood. De ondersnavel is geelgroen, dat doorloopt tot de basis van de bovensnavel die verder zwart is. Onderlinge verschillen zijn er praktisch niet, alleen het mannetje is wat warmer van kleur en wat kleiner.

Deze vogels worden de laatste tijd nog al eens ingevoerd en tegen een redelijke prijs aangeboden.

Deze vogels zijn gemakkelijk te houden, maar zij moeten wel altijd een vijvertje of iets dergelijks tot hun beschikking hebben, want het zijn echte rallen en die houden nu eenmaal veel van water. Zij moeten ook tevens in de gelegenheid zijn,

om in dit water te kunnen staan en dan zo dat zij net met hun pootjes onder water staan. Een vijvertje met wat stenen is hier toch wel het meest voor geschikt. Hun voedsel bestaat uit: universeelvoer, kleine meelwormen, miereneieren, waterluis en andere kleine insecten. Geklemde zaden versmaden zij ook niet. Al dit voedsel wordt eerst door de rallen in het water geweekt en daarna pas opgegeten. Dit is een heel leuk gezicht en ik raad dan ook een ieder aan deze vogeltjes aan te schaffen, mits zij natuurlijk over een vijvertje kunnen beschikken. Ook het voliëre-oppervlak mag niet te klein zijn en met de hoogte mag u echt wel rekening houden, het zijn wel rallen maar zij gebruiken de hele voliëre als verkennings-gebied. Het is altijd weer een machtig gezicht om deze vogels door de voliëre te zien scharrelen op zoek naar vliegjes en insecten. Zij klauteren over takken, langs het gaas omhoog en omlaag en ook springen zij van grote hoogten, bij mij van 2 meter, en komen altijd weer op hun pootjes terecht. Deze vogels doen ook aan ochtendgymnastiek. Als zij 's ochtends wakker worden zoeken zij de vijver op en vóórdat zij gaan eten en baden, staan zij eerst zeker een kleine 10 minuten te klapwieken met hun vleugels.

Is dit gebeurd dan pas gaan ze aan hun dagelijk-

Foto: Horst Müller

se bezigheden beginnen.

In een goed begroeide volière komen zij af en toe eens tot broeden over. Zij gebruiken dan een nestkastjes of mandje. Hierin worden dan wat droge bladeren gelegd die als nestmateriaal dienen. Zij leggen 2 tot 4 witte eieren die na ongeveer 24 dagen uitkomen. De jongen zijn dan net zwarte donsballietjes die na 2 uur al uit het nest klauteren. Deze vogels zijn dus nestvlieders. Het is een leuk gezicht deze donkere balletjes door de volière te zien wandelen. De jongen worden de eerste tijd gevoerd met kleine meelwormpjes en insecten, o.a. de bananenvlieg. Ook verse mieren eieren worden niet versmaad. Fijn gemalen universeelvoer met wat ei mag als basisvoer gegeven worden. Na 14 dagen is de eitand verdwenen. Als zij 5 weken oud zijn krijgen ze al een leuk verenpakje. Hun poten en snavel blijven de eerste tijd nog zwart, maar na 5 maanden gelijken ze geheel op hun ouders. Het beste zijn deze vogels bij tangara's, vliegvangers en honingzuigers te houden. Zij snoepen heel graag van de nectar die dan altijd in de volière te vinden is. Bij zaadeters zijn zij ook wel te houden, maar dan wordt het weer moeilijker met het voedsel want zaadeters zijn het echt niet, ook al eten zij af en toe een zaadje mee. Als grondbedekking raad ik turfmolm met wat bladeren aan. Hierin zitten veel voedzame stoffen en schimmels die onontbeerlijk zijn voor deze vogels.

Ook hele kleine vliegjes zitten graag in dit turfmolm, wat juist voor deze vogels fantastisch is.

Nu nog iets over de Witborstral (*Amaurornis phoenicurus*) Zijn voorhoofd, zijkanten van kop en onderzijden zijn wit, op het roestbruine achterste gedeelte na. De overige veren zijn leigrijs. De snavel is groen met rode wortel en zijn poten geel. (toch wel iets anders dan de Braziliaanse dwergtral) Er zijn nog meer verschillen. De Braziliaanse dwergtral, is zoals zijn naam al zegt, familie van de dwergtrallen die wijd verspreid zijn over geheel Amerika. Hiertoe behoren o.a. de Roodkapral (*laterallus viridis*) en het kleine Zwarte Waterhoen (*laterallus jamaicensis*).

De Witborstral echter behoort helemaal niet tot de dwergtrallen, maar tot de kielrallen. In 4 soorten bewonen zij Zuid Azië, van Kasjmir tot Zuid — Oost China en bijna alle eilanden van Ceylon en de Andamanen oostwaarts tot de Salomonseilanden noordwaarts tot Hainan en Formosa. Bovendien komen zij voor in Noord Australië.

In grootte en manier van bewegen lijken zij veel op ons waterhoen. Ook hier lijken man en vrouw weer veel op elkaar. Opvallend echter zijn de zeer lange tenen. Alle soorten leven in moerassige terreinen en rijstvelden. Toch is deze soort in Europa bekend. In de Frankfortse dierentuin leven zij sinds 1965. In 1967 brachten zij twee nesten van 4 jongen groot en in 1968 opnieuw 2 nesten van 5 jongen.

GOUDVINKEN

In mijn voliere, waar zich verschillende inlandse vogels bevonden, hield ik ook een goudvinkpop. De man, was tijdens de voorbije winter gestorven en in het voorjaar zette ik een nieuwe in de voliere.

Al spoedig bleek, dat deze goudvink, niet zomaar de eerste de beste was, want pas aan de voliere gewend, liet hij zijn meesterschap blijken.

Dit begon met te redetwisten bij voedsel-, drank- en slaapgelegenheden.

Alzo ontstonden verschillende relletjes die ontaarden in een achtervolging en meestal in een tweegevecht eindigden. Voornamelijk de groenvinken, moesten het ontgelden.

Inmiddels was het hem niet ontgaan, dat er zich onder het gemengd gezelschap een goudvinkpop bevond.

Zodra hij in haar omgeving kwam werd hij rustiger en stond hij zelfs toe, dat ze steeds de beste hapjes voor haar mocht houden.

Zo bijvoorbeeld bij de dagelijkse toediening van vogelmuur werd het de goudvinkpop alleen toegelaten, zich te goed te doen aan het malse groen.

Hij zorgde er wel voor dat de anderen op afstand bleven en wanneer hij zelf eens een stapje in haar richting wilde zetten, dan hoefde ze slechts haar bek wagewijd open te doen zodat hij geen tweede maal aandrang.

De toestand verbeterde er niet op. Nergens werd nog een vogel geduld en de achtervolgingen werden hardnekkiger.

Alleen als zij op het toneel verscheen werd hij gemoedelijker en poogde hij bij haar in de gunst te komen.

Foto: Horst Müller

Er was geen twijfel mogelijk. Hij was verliefd. De ontmoetingen werden veelvuldiger en de liefkozings bleven niet uit.

Bij elke toenadering maakte hij „buigenskens“ die gepaard gingen met een zacht gefluit om de aandacht van de pop te trekken.

Soms verscheen hij voor haar, met een paardenhaar in zijn bek en maakte hierbij allerlei vreemde bewegingen; zijn buikveren werden wat losser gezet, zodanig dat zijn poten onzichtbaar werden, en zo wipte hij steeds achter haar aan. Natuurlijk bleef zij niet onverschillig toekijken, maar beantwoorde zijn aanzoek met dezelfde hoffelijkheid.

Dit was alvast een eerste stap in de goede richting.

Ik besloot hen rijkelijk te voorzien van nestmateriaal, toen ik op een morgen, de goudvinkman een kroost pas uitgevlogen groenvinken zag achtervolgen.

Hierdoor was de rust voorgoed gestoord. Maar erger was het toen er 's anderendaags een jong groenvinkje dood lag met opengepikte schedel. Mijn besluit stond vast, de goudvink moest uit mijn voliere. Ik plaatste hem in een T.T. kooi en hing hem aan de buitenkant van de voliere, met de tralies van de kooi, naar het gaas gericht.

Goudvinken zijn zeer sociale vogels, die onderling veel aan mekaar gehecht zijn en daarom was ik bang, dat voor een van beiden de scheiding fataal zou zijn.

's Aonds werd de kooi binnengebracht en 's morgens weer terug aan de oliere opgehangen. De hofmakerij ging verder, doch alle hoop op de kweek had ik al lang opgegeven, toen ik van een vriend een kleine voliere kreeg (Afm. 2 x 2 x 1 m.) en net groot genoeg om een koppel goudvinken te huisvesten.

Ik plaatste het hok in de tuin, bond brem en heidekruid tot stevige bundels en schiep alzo kunstmatige nestgelegenheden. Rijkelijk voorzien van zaad, groenvoer en onkruiden, deden mijn goudvinken hun intrede in hun nieuwe woonst.

En hoe. Nauwelijks had de man zijn eega in de gaten of de hofmakerij begon. De pop scheen er mee akkoord te gaan, want spoedig gingen ze over tot de paringsdaad.

De eerstvolgende dagen werd er druk uitgezien naar een geschikte broedplaats.

De heibundels welke in de hoeken van de voliere waren opgehangen, werden in beslag genomen.

De goudvinkman, was hier wel het bedrijvigst van de twee. Behendig gleed hij tussen het gebladerte en wenkte de pop met zachte lokroepjes.

Niet altijd werd er op ingegaan, maar kwam het dan toch zo ver, dan vloog ze met luide roep, naar de plaats waar manlief zich verborgen hield.

De heibussel waar vermoedelijk het nest moest komen, werd uit alle hoeken zorgvuldig nageke-

ken en aan een grondige inspectie onderworpen.

De pop begon ijverig naar nestmateriaal te zoeken terwijl de man haar daarbij steeds gezelschap hield.

Zorgvuldig nam ze ieder takje in haar bek, om na te gaan of het van gewenste dikte en wel buigzaam genoeg was, want meestal was ze hierin nogal kieskeurig.

Naargelang de nestbouw vorderde, werd er meer en meer gebruik gemaakt van paardenhaar, dat ik overvloedig ter beschikking stelde en waar ze gretig gebruik van maakten voor de afwerking van hun nest.

Hieruit kon ik vermoeden, dat hun werk bijna voltooid was. Drie dagen later (we waren toen 19 juni) werd de activiteit stopgezet en gedroegen de vogels zich alsof er niets aan de hand was.

In de veronderstelling, dat de pop nu wel elke dag een ei zou leggen, wachte ik kalm de gebeurtenissen af, tot op een morgen mijn aandacht werd getrokken nopens het feit dat mijn goudvinkpop terug op zoek ging naar nestmateriaal.

Ik voelde dat er iets mis was gegaan.

Vermoedelijk was het wijfje geschrokken, of van iets gestoord geweest, maar ik kon het niet met zekerheid achterhalen.

Met behulp van een spiegelkje ging ik het nest controleren, waarin zich drie eieren bevonden.

Daar de pop het nest niet meer wou gebruiken, besloot ik de eitjes onder een kanariepop te leggen en het nest terug af te breken.

De eieren waren onbevruucht, maar op 28 juni werd er opnieuw aan een nest gewerkt, ongeveer op dezelfde plaats waar zij hun eerste hadden gebouwd.

Ditmaal verliep alles normaal en werd er gebroed op vier eieren maar nadien ook bestatigd dat deze onbevruucht waren.

De eitjes werden weggenomen en weldra volgde een derde broedsel, ditmaal in het zelfde nest.

Mijn verwachtingen waren intussen fel verminderd en ik had mezelf al wijs gemaakt, dat het weer iets voor het volgend jaar zou zijn. Toen ik op een morgen (15 augustus) een lege eischaal op de grond zag liggen.

Ik kon mijn ongeduld nauwelijks bedwingen, maar toch wachtte ik nog een paar dagen om het nest te controleren en werkelijk...

Ditmaal lager er drie donkerharige jongen in het nest. Door eigen ondervinding, wist ik dat het ergste nog komen moest, want de voorgaande jaren, waren de jongen steeds dood na de elfde dag ondanks alle goede zorgen.

Mijn goudvinken hadden behoefte aan dierlijk voedsel en deze keer zou het niet alleen afhangen van mijn oudervogels maar ook ik zou alles in het werk stellen om tot een succesvolle kweek te komen.

Ik nam tien dagen verlof om me in de mogelijk-

Wissel

Goudvink bezig zijn kroost te voederen.

heid te stellen dagelijks een honderdtal spinnen te vangen die dan verbeeld in 3 porties aan m'n oudervogels werden voorgeschoteld. En zie... nauwelijks deden ze hun tegoed aan het dierlijk voedsel of ze trokken getweën de heibussel in om hun jongen te voeden.

De opfok verliep alzo prachtig en de jongen groeiden fel op. Hoe ouder ze werden des te groter hun eetlust en daarom was ik genoodzaakt, lijsterbessen en vogelmuur in zaad, bij te voederen.

Stilaan kwam er meer leven in het nest en werden de eerste geluidjes hoorbaar.

Het deed me deugd, en het klonk als muziek in mijn oren.

Na 14 dagen zaten ze reeds op de rand van het nest en kon ik elke beweging gadeslaan.

Natuurlijk werden er verder nog spinnen gevoerd want ik trachte elk risico te vermijden. Op 30 augustus deed het eerste jong zijn maiden-trip, maar na enkele onbeholpen vleugelslagen deed het een mislukte noodlanding op de voliërebodem.

Spoedig trok het zich terug in een hoek, maar aangezien de voliëre voorzien was van een dak, was het natregenen hier uitgesloten.

Nu achte ik het de hoogste tijd om mijn vogels te ringen en met behulp van een beetje vaseline verliep het zonder ernstige gevolgen en zelfs veel vlotter dan ik had verwacht.

Hierdoor verreed ik tevens de kans dat bij het ringen in het nest de jongen zouden over boord geworpen worden.

Natuurlijk moeten ze geringd worden op de dag van het uitvliegen. Het probleem om de ringen zwart te maken, is hiermee ook opgelost.

Geleidelijk werd de spinnenjacht stopgezet en

werd er meer aandacht besteed aan de verschillende onkruidzaden die overvloedig in hun bereik werden gesteld. Weegbree, herderstasje, St. Janskruid, Koningin der weiden en lijsterbessen namen ze gretig aan.

Stilaan werden mijn jonge vogels zelfstandig en waren ze alleen nog van de pop te onderscheiden door het grijs op de kop (het zwart ontbreekt nog helemaal) en hun lichtbeige snavel.

Op het einde van de maand september, begonnen er twee van te verkleuren, zodat ik in het bezit was van 2 mannen en een pop. De rui is tenslotte voor mijn jonge pop nog noodlottig geweest, want op een morgen vond ik ze dood in de voliëre. Gelukkig zijn mijn twee mannen in leven gebleven, zodat al mijn inspanningen (en die van vrouw en kinderen ook tijdens de spinnenjacht) uiteindelijk toch beloond werden.

N.B. Verschillende pogingen werden aangewend om mijn oudervogels er toe te brengen miereneieren, meelwormen of andere ongedierte als opfokvoer te gebruiken, maar steeds zonder resultaat, zodat ik deze succesvolle kweek uitsluitend te danken heb aan de honderden spinnen die alzo in de keeltjes van mijn jonge goudvinken verdwenen.

BONDS- KAMPIOENSCHAPPEN

Terwijl ik voor u dit kort verslag tracht te schrijven, wordt het geluid van mijn typemachine overstemd door de vele honderden vogels die voor de bondskampioenschappen zijn bijeengebracht in de Rivierahal van diergaarde Blijdorp. Wanneer we alles nog eens de revue laten laten paseren, dan mogen we konkluderen dat deze kampioenschappen alleen al wat betreft het aantal inzendingen een groot succes zijn geworden. Het aantal wedstrijdvogels was groter dan vorig jaar om dan nog maar niet te spreken van de verkoopvogels. Deze laatste klasse was zelfs meer dan 120 procent groter.

Op dit moment zit een tachtigtal kandidaten te zwoegen voor de kleurtest en wanneer zij dat met goed gevolg weten af te leggen, dan hebben we even zovele aspirant keurmeesters. Hun studie gaat dan beginnen en wij hopen oprecht dat over twee jaar zij allen met goed gevolg het examen voor keurmeester weten af te leggen. Die weg is evenwel nog lang en wij wensen hen dan ook bijzonder veel succes. We zitten nog geruime tijd voor de opening en over het aantal bezoekers valt op dit moment nog weinig zinnigs te zeggen. Wij hebben echter goede hoop dat ook dat zich in stijgende lijn zal begeven.

Het werk is dus nog lang niet klaar maar toch willen wij graag al degenen die zich hebben ingezet om deze kampioenschappen van start te doen gaan van harte bedanken. Ik denk hierbij speciaal aan die geweldige fijne mensen uit Schiedam, Rotterdam, Bergen op Zoom, Den Haag en de andere plaatsen die hun vrije dagen aan dit evenement hebben willen besteden. Zonder zo'n ploeg mensen zou het onmogelijk zijn een dergelijke tentoonstelling te organiseren. Ook de keurmeesters zijn wij erkentelijk evenals u die heeft ingeschreven.

De strijd is gestreden, de kampioenen zijn bekend. Allen van harte proficiat. En wat volgend jaar betreft, u zendt weer in? U komt weer keuren? Aan al die anderen behoeven wij niets te vragen. Wij weten namelijk dat zij komen vandaar dat het steeds beter gaat.

DE KAMPIOENEN

- Stam Harzers: C. Schenk, Den Burg, Texel
- Enk. Harzers: W. Peters, Zevenaar
- Stam Waterslagers: H. van Wijk, Beverwijk
- Enk. Waterslagers: M. van Woezik, Den Haag
- Stam Kanaries pigment: W. Bakker, Breda
- Stam Kanaries pigment roodfactorig:
H. A. Broeders, Raamsdonkveer
- Stam Kanaries vetstof roodfactorig:
M. Kerstens, St. Willebrord
- Stam Kanaries vetstof:
H. van Essen, Voorthuizen
- Enk. Kanaries pigment roodfactorig:
A. Boerman, Geesteren
- Enk. Kanaries pigment: H. van Hest, Bergen (L.)
- Enk. Vetstof: D. K. Bons, Sliedrecht
- Enk. Vetstof roodfactorig:
M. Kerstens, St. Willebrord
- Stam Postuurkanaries: J. Gaedtke, Rotterdam
- Enk. Postuurkanaries:
P. H. C. Franken, Bergen op Zoom
- Wildzang: J. van Kempen, Sittard
- Stam Bastaarden: Jac. van de Elshout, Breda
- Enk. Bastaarden: Jac. van de Elshout, Breda
- Enk. Bastaarden: J. Foederer jr., Helmond
- Enk. Grasparkieten: M. Westrate, Krabbendijke
- Enk. Agapornissen: C. M. Crab, Nuland
- Stam Zebravinken: H. Keetels, Drunen
- Enk. Zebravinken:
C. L. van den Hoven, Souburg
- Enk. Jap. Meeuwen: P. Rook, Rotterdam
- Stam Tropen: W. Storm, Den Haag
- Enk. Tropen: A. Geurts, Veldhoven
- Enk. Tropen:
H. van Oostrom, Krimpen a/d IJssel
- Enk. Tropen OK: J. de Nijs, Dinteloord
- Enk. Tropen OK:
H. van Oostrom, Krimpen a/d IJssel
- Enk. Grote Parkieten: B. Steneesen, Doesburg
- Enk. Grote Parkieten OK: J. de Nijs, Dinteloord

Mijn kweek met.....

JAPANSE NACHTEGALEN

Ik was bezitter van een volière, met als afmeting 3,80m lang, 2,30m breed en 1,80m hoog, beplant met een prachtige berk, een hulst, een buxus, tegen de muur klimop en verder een grasmad; toen ik daar in het najaar mijn gekocht paartje Japanse Nachtegalen onderbracht.

Naast diverse zaadetende tropische vogels die ik had gehad wilde ik het wel eens met insecten- en vruchtenetende tropische vogels proberen en deed al mijn andere vogels weg. Mijn ervaring was, wilde men enig succes hebben, geen volière met diverse vogels samen houden, dat geeft storingen enz..

Ik wilde wel eens proberen jonge nachtegalen te kweken maar begreep heel goed dat dit niet gemakkelijk zou zijn.

In de diverse vogelboeken, die ik had gelezen, kon ik wel een beschrijving over deze vogels vinden en hoe men ze in goede conditie kan houden, maar jammer genoeg miste ik steeds de juiste wijze van grootbrengen der jongen. In één van de boeken, die ik raadpleegde, gaf men aan: „Het hangt uitsluitend van de aanwezigheid van levende insecten af of een nest jongen goed wordt groot gebracht“, en daar bouwde ik dan maar op.

Het doet mij plezier U een beschrijving te kunnen geven van mijn ervaringen. Ongeveer half mei ontdekte ik, dat ze bezig waren met grashal-

men een nest te bouwen in de buxusstruik. 21 mei waren er 4 eieren en deze werden afwisselend door beide vogels bebroed. Op 3 juni ontdekte een vriend van mij dat er jongen moesten zijn, want de oude vogels zochten insecten. Wat een spanning, zou het lukken? Bij controle bleek dit juist te zijn; er waren 3 jongen en nog 1 eitje, de oude vogels protesteerden wel bij deze controle.

De aangegeven broedtijd van 13 dagen bleek juist te zijn en nu maar proberen en hopen de jongen groot te krijgen. Het door mij verstrekte voer zal ik uitvoerig beschrijven, want inderdaad is dit wel een van de belangrijkste punten.

1. **Meelwormen:** Ik weet echt niet hoeveel meelwormen ik per dag beschikbaar stelde, doch het waren er vele. Geknipte behoeften ze niet, deze bleven in het bakje liggen, nee stuk maken doen ze zelf wel, daar hebben ze ons niet voor nodig.

2. **Miere-eieren:** Deze waren de gehele dag in een bakje aanwezig, het is een geliefkoosde kost voor de jappen.

3. **Maden:** Ook deze worden wel door de vogels gegeten en naar de jongen gebracht. Een bezwaar van maden is, dat ze bij warm weer vlug poppen maar gelukkig ook weer vlug als bromvlieg te voorschijn komen en ook dan is hen geen lang leven gegund.

De anders zo graag gegeten sinaasappel, appel, peer, sla, ja zelfs het universeelvoer liet men staan, ook ander levend voer is door mij geprobeerd n.l. tubifex, regenwormen en kleine rupsen, men liet het staan, idem eigengemaakt ei-voer.

Op 9 juni, dus een week na uitkomst, ben ik eens gaan kijken, er waren toen 4 mooie jongen maar het was tevens tijd om ze te ringen. Voor 2 van de vier had ik niet langer moeten wachten. Nadat ik de ringen had aangebracht heb ik direct meelwormen beschikbaar gesteld en ben daarna nog eens gaan kijken, de jongen lagen weer keurig in het nest en de ringen onzichtbaar, een voornaam punt. Op 14 juni verlieten ze hun nest, dus na 12 dagen.

Naar 2 jongen heb ik lang moeten zoeken, ze zaten hoog en goed verscholen, de beide andere zaten op de grond; deze waren kleiner (achterblijvers?) Op 17 juni was de kleinste dood en 22 juni no. 2, deze laatste reageerde niet vlot genoeg als de oude vogels kwamen voeren, met alle gevolgen van dien, hij kreeg te weinig. De oude vogels voerden volop en verdedigden hun jongen tegen elke kijker, beide vogels lieten hun zo bekende klank (alarmkreet) horen als er iemand te dicht bij de volière kwam. De rust keerde dan pas terug als men ver genoeg naar hun zin, ging staan.

De kleur van de jongen is muisgrijs. Hierdoor zijn ze ook moeilijk te vinden in een beplante volière, de vleugels vertonen direct de kleur-tekening, natuurlijk in lichte mate. De vleugels zijn kort en stomp, staart hebben ze praktisch niet. Ondanks dat, zijn ze tegen de avond zeer actief en wippen van de ene naar de andere tak. 25 juni, dus 12 dagen na het uitvliegen zijn ze even vlug als de oude vogels, worden nog wel gevoerd maar zoeken het zelf ook reeds. Borst, vleugels en snavel vertonen reeds meer kleur, hun staart heeft de juiste lengte. Na ongeveer 5 weken fluiten de jongen volop, half september is er geen verschil meer te zien tussen de oude en de jonge vogels, de rui is prima verlopen en beide jongen, het zijn mannen, fluiten de gehele dag, ja zelfs beter dan hun pa. Het grootbrengen der jongen kost tijd, o.a. voor het zoeken van mieren-eieren, daarnaast de verzorging van ander voer enz. want men weet er zo weinig van. Het was een teleurstelling 2 jongen te moeten verliezen, maar de natuur is hard, harder dan wij wel vermoeden, we staan er nog erg ver vanaf al denken we soms dat we het weten, doch het geeft ook weer voldoening als men de jongen, die zijn overgebleven, geringd rond ziet vliegen in de volière.

Dit jaar was mijn hoop gevestigd op het paartje Niltawa Vliegenvangers, ze hebben het tot een nest gebracht, dus nog maar een jaar afwachten, misschien dat 1971 mij meer zal bieden en ik U ook hiervan mijn bevindingen kan schrijven.

VOGELHANDEL REIN v. d. VEEN GOOR

Jap Nachtegaal man	f 15,— pst
Jap Nachtegaal pop	10,— pst
Roodoor Bulbul	17,50 pst
Kala bulbul	15,— st.
Max Nonpareil	45,— pp
Regenboogvinken	24,— pst
Rode Kardinaal pop	25,— pst
Rode Kardinaal man	25,— pst
Schama Lijster	62,50 pst
Goudvoorhoofdbladvogel	45,— pst
Zebravinken grijs	7,— pp
Zebravinken isabel	7,— pp
Zebravinken wit	9,— pp
Zebravinken Masker	11,— pp
Diamantduifjes	20,— pp
Diamantduifjes zilver en split	30,— pp
Zwartmaskerduifjes	20,— pp
Rode steenduffjes	30,— pp
Dwergkwartels	11,— pp
Zilverkwartels	20,— pp
Isabelkwartels	30,— pp
Kuifkwartels	45,— pp
Jap kwartels	20,— pp
Grasparkieten	6,50 pp
Deensbonteparkieten	10,— pp
Albinoparkieten	10,— pp
Lutinoparkieten	10,— pp
Agapornis Personata	50,— pp
Agapornis Roseicollie	40,— pp
Roodrug parkieten	50,— pp
Turquoise parkieten	70,— pp
Halbandparkieten	25,— pp
Valkparkieten	30,— pp
Bourkparkieten	50,— pp
Geelvoorhoofdpegegaaien	150,— pst
Blauwvoorhoofdpegegaaien	150,— pst
Grijze roodstaartpegegaaien	175,— pst
Sperling dwergpegegaaien	35,— pp
Ind nonpareil	20,— pp
Citroen wevers	9,— pp
Oranje wevers	9,— pp
Grote Blauwfazantjes	10,— pp
Grote Safranvinken	17,50 pst
Bandvinken	5,50 pp
Napoleons	4,50 pp
Muskaatvinken	6,— pp
Driekleurnonnen	6,50 pp
Rijstvogels	8,— pp
Jap meeuwtes	7,— pp
Abb Geelbuik astr	15,— pp
Blauwe honingzuigers	50,— pp
Roodkopamadines	22,50 pp
Dominikaan wida	7,50 pp
Edelzangers	9,— pp
Geelstuit edelzangers	11,— pst
Baardvogeltjes	22,50 pp
Blauwkopblauwfazantjes	22,50 pp
Parehalband amadine	37,50 pp
Elfen astr	45,— pp
Groene druppel astr	70,— pp
Rode druppel astr	60,— pp
Diamantvinken	50,— pp
Gordelgrasvinken	37,50 pp
Spitsstaart amd	35,— pp
Ceres astr	35,— pp
Bichenow astr	50,— pp
Driekleur amd	52,50 pp
Roodkoppouls amd	65,— pp
Masker amd	65,— pp

's Maandags de gehele dag gesloten.
's Zondags van 9 tot 2 uur geopend.
Verzending onder rembours verp. 1,50.
Minimumorders f 20,—.

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Kent u in Nederland een plaats met de naam Epse? Geeft niet, hoor. Voordat ik kennis maakte met mevrouw S, had ik die naam ook nog nooit gehoord.

Met mevrouw S. kwam ik in Wassenaar in contact.

Er zullen in ons land wel meer gedeelten zijn, die net zo veel lanen, parken en dus bomen en struiken bezitten als deze plaats. Vertel er eens iets van. Iedereen wil graag weten waar die fijne plaatsen in ons land zijn. Waarom zwijgen de vogelliefhebbers in Wassenaar? Mensen toch, met het centrum mee, hebben jullie een leefmilieu... om stil van te worden. Maar we moeten wel kijken, hè? Gaan jullie mee, dan zal ik iets, ja iets, vertellen wat hier allemaal is te zien. Mevrouw S. bewoont een huis in een rustige laan. Verkeer komt bijna niet langs. Ruiters worden verzocht een andere weg te nemen. De straatnaambordjes in deze omgeving vermelden namen van zoogdieren en vogels. Onze gastvrouw, mijn vrouw en ik hebben een prachtig gezicht op de begroeiing rondom het huis. Het gesprek gaat gauw over op vogels. Waarom? Wel, je ziet en hoort ze hier veel. En bij mooi gefluit hoort een opgewekt gesprek.

Kijk daar maar eens. Onder een hulst staat een roodborstje bewegingloos te kijken. Opeens vliegt hij snel een eindje onze richting uit en pikt tijdens de landing iets van de grond op. Een venijnig vogeltje deze roodborst, denk ik. Zullen we hem even nauwkeurig bekijken? Dat gaat nogal gemakkelijk. Misschien hebben de vogels hier bijna geen angst, omdat het bijna altijd rustig is.

Rotkelchen is de duitse naam. Klinkt ook aardig, want van de borst tot onder de snavel zien we de mooie roodbruine kleur. Bij deze roodborst zien we tussen de snavel en de ogen het roodbruin nog. Grote, waakzame ogen heeft deze vogel. De kop staat vrijwel nekloos op de romp. De roodborst heeft een olijfbruin lichaam. Het staartje heeft dezelfde kleur. Het onderlichaam is grijs. Als ik de kleuren niet goed zeg, verbeter me dan. Vertel er wel bij waar u die vogel met andere kleuren heeft gezien. „Kijk daar eens,” zegt mevrouw S. en wijst naar de sparren voor ons. Met korte vleugelslagen vliegen daar twee Vlaamse gaaien. Ik vertel u wat ik zie. Meneer M. de Jong kent deze gaai ook als „houtekster”. Waarom is deze gaai een Vlaam(ing)? Zien jullie de vogels in die boom landen? Het lichaam is lichtbruin, waarover een rode gloed ligt, lijkt mij. De vleugeleinden en staart zijn zwart. Een leuk gezicht, een witte stuit en een beetje wit van de

vleugel tussen dat zwart. „En het mooiste dan” vraagt mijn vrouw. O ja, ze bedoelt de blauw, wit en zwart gestreepte dekveren van de Vlaamse gaai. Heel mooi, vogelvrienden. Ik zie de vogels en vertel dan iets. Wie vertelt eens de schavuitenstreken van de gaai? Stil even, mensen. Kijk, in die lage vlier zien we een koolmees. Wat zijn die vogeltjes bewegelijk, hè? Vogeltje, want de lengte is misschien dertien centimeter en door hun kleurrijk pakje lijken ze nog kleiner. De kop en hals glanzen blauw-zwart en de wangen zijn wit. Het onderlichaam is bruin-geel. De rug lijkt me groen-blauw. De vleugels en de staart zijn ook zo mooi. Deze koolmees staat geen ogenblik stil. Moeilijk om zo een gedeelte van dit vogeltje te bekijken. De vleugels zijn blauw en wit gelijnd. De bovendeckveren vertonen een smalle, witte band.

Mevrouw S. zegt, dat ze hier 's zomers en 's winters veel vogels ziet.

„Als ik een mees zie, moet ik altijd aan de staartmees denken,” zegt ze. „Waarom? Wel, ik woonde in Epse. In de tuin stonden enkele sparren, waarin de staartmees broedde. Ze hadden daar mooie, eivormige nesten gebouwd, waarin een ronde opening was, waar de mezen net door konden. Samen met de omwonenden hadden we besloten, voorlopig geen poezen in huis te nemen. De staartmezen verdienden een rustige broedtijd, vonden wij.”

Vogelvrienden in Epse, of ergens anders, vertellen jullie iets van de staartmezen?

Roodborst

Wassel

De

DE GRASPARKIET

THEORIE VOOR DE SPECIAALKWEKER

door A. B. J. Braam

Als wij bekende biologen geloven, die beweren dat de vogels van de reptielen afstammen, kon dit m.i. wel eens op waarheid berusten.

Temeer omdat er op de Soenda-eilanden nog een vliegende hagedis leeft, genaamd vliegende draak oftewel *Draco-volans*. Als men de vogels goed bekijkt, constateert men dan ook enkele eigenschappen van hun oerouders, o.a. schedelvorm, beschubde poten, het vermeerderen op dezelfde manier als de meeste reptielen door eieren te leggen. Ook al omdat de reptielen reeds bestonden alvorens de eerste oervogels, genaamd *Archaeopteryx-lithographica* met zijn hagedisachtige kop op aarde verscheen.

Een klein stukje voorhistorische geschiedenis willen wij U niet onthouden.

Algemeen wordt door Astrologen, Biologen, of hoe die geleerden ook genoemd worden, aangenomen, dat de aarde oorspronkelijk uit een gloeiende vloeibare massa bestond. Zij moet langzamerhand zover zijn afgekoeld dat de buitenste laag vast werd. Nog miljoenen jaren later was ook de lucht, die als dampkring de aarde omhulde zover afgekoeld, dat de waterdamp in water veranderde en neerviel.

Er moeten toen kokende hete zeeën zijn ontstaan, die ook weer langzaam afkoelden, zodat er plantaardig en dierlijk leven kon ontstaan.

Uit de oertijd der ontwikkeling van de aarde, zijn overblijfselen bekend geworden van dieren, die tot de hoofdvormen van voor en holte dieren behoorden.

Deze eencellige wezens, worden tegenwoordig genoemd naar de vorm van hun uiterlijk o.a. trompetdiertje, slofdiertje, enz. enz. De tropische visliefhebbers noemen het infusie diertjes. Zij kweken deze infusiediertjes en voeren hun jong visbroed ermee. Bekijkt U eens een druppel regenwater onder een microscoop. U zult er tientallen pantoffel en klokdiertjes in zien voortbewe-

gen.

Deze eencellige wezens vermenigvuldigen zich maagdelijk, parthenogenese genoemd. Dit betekent voortplanting zonder bevruchting. Slechts een enkele keer ontstaat er een conjugatie, dit is het ineen vloeien van twee wezens, waardoor zij een verjoningskuur krijgen.

De vermeerdering geschiedt door deling, gelijk iedere cel, in vaktermen mitose genoemd. Deze diertjes behoren bij de laagste orde der dieren, en zijn waarschijnlijk de eerste levende wezens op aarde geweest.

In de zeeën van de hieropvolgende tijdperken, o.a. het oude tijdperk kambrium, en siluur, of het devoon, en het karboon, leefde en bewoonde reeds een veel rijkere dierenwereld deze wateren. Eerst later in het middentijdperk ontstonden de vogels, waarna in het nieuwe tijdperk wij mensen verschenen.

Zo dit was dan een klein stukje voorgeschiedenis van de cel, die in staat is om zelfstandig te leven. De hogere dieren echter bestaan uit meerdere cellen, zodat deze afhankelijk zijn van elkaar om in leven te blijven. Een vogellichaam bij voorbeeld bestaat uit miljoenen cellen, die gezamenlijk het lichaam opbouwen en in stand houden. Een enkele lichaamscel van een vogel, kan dan ook normaliter niet in leven blijven. Een vogellichaam heeft verschillende cellengroepen, waarvan iedere groep zijn eigen taak heeft. Zo zijn er b.v. vederzellen, die gezamenlijk voor het vederpakje zorgen; huidcellen, die gezamenlijk voor de huidweefsels zorgen; kortom voor ieder orgaan zorgt een speciale cellengroep en bouwen zij te zamen het lichaam op en zorgen zij voor vernieuwing van eventueel afgestorven cellen.

Laten wij nu eens zo'n cel van binnen bekijken. Deze bestaat uit een gelatine-achtige substantie, wat men cyto- proto- of celplasma noemt. Mid-

vervolg op pag. 89

Van uitgeverij L.S.M. te Gorssel ontvingen wij „Het Grote Kanarieboek“ ter bespreking. Nauwelijks hadden wij dit boek ontvangen of wij ontvingen een aantal telefonische en schriftelijke reacties van zowel keurmeesters als ervaren kleurkanariekwekers over de inhoud van dit boek. Uit deze reacties publiceren wij die van de heer Spijker in „Onze Vogels“, omdat deze reactie — hoewel wat emotioneel geladen — toch het meest op de technische zaken ingaat. De emotionaliteit die in vrijwel alle reacties naar voren kwam, vinden wij wel begrijpelijk, maar voor een juiste beoordeling komt het ons voor dat iedereen met een zo objectief mogelijke benadering alleen maar gediend is. Bij dit alles willen wij nog opmerken dat wij het betreuren en dat het ons toch ook onbegrijpelijk voorkomt dat Uitgeverij L.S.M., die de laatste jaren zoveel voortreffelijke boeken heeft uitgebracht, met deze „misser“ komt.

Redactie.

KNOLLEN VOOR CITROEN

Door W. D. H. Spijker

Geruime tijd na aangekondigde datum is dan toch „HET grote KANARIEBOEK“ van de schrijver/uitgever A. Rutgers verschenen.

Wie eventueel nog hoog gespannen verwachtingen koesterde komt bedrogen uit.

Al direct in het begin van het boek meet de „schrijver“ zich pretenties aan die hij op geen enkele wijze waar maakt, introduceert allerlei door hemzelf ontworpen symbolen en zet zich

foto P. Ramaekers (kleurenfoto uit „Kleur Kanarie-atlas“ van De Regenboog)

Gewone klassieke goudisabel kanarie in „Het Grote Kanarieboek“ Goud-agaat opaal genoemd.

op alle mogelijke manieren af tegen het reeds enige jaren geleden ingevoerde systeem van Veerkamp.

De „schrijver“ is echter „uitgever“ genoeg om kool en geit te sparen en neemt Veerkamp's systeem wel gedeeltelijk naast het zijne in zijn boek op. In vrijwel ieder hoofdstuk heeft de schrijver wel iets om tegenaan te schoppen en om af te breken, zo doet hij op blz. 6 ook nog even een aanval op de leden van het C.O.M., hij schrijft daar zonder blikken of blozen:

„Het is bovendien ook helemaal niet zeker of wel de juiste beslissingen worden getroffen, wat veroorzaakt wordt door het onvoldoende op de hoogte zijn met de materie door degenen, die er hun stem over moeten uitbrengen.“

Wetende wie het zegt, zullen deze heren er vast niet van wakker liggen de „auteur“ zelf schrijft op blz. 21 immers:

„Het is nu eenmaal niet anders mogelijk dan als een olifant door de porseleinkast te lopen, waarmee ik maar zeggen wil dat we ons moeten verdienen van algemeenheden en moeten vermijden ons te veel in details te verdiepen...“

Aan dit devies heeft de schrijver zich keurig gehouden, er is niet eens zo veel kennis voor nodig om te ontdekken dat „zijn“ porseleinkast, het „grote“ kanarieboek, één grote ravage is.

Te vergeefs zal de lezer zoeken naar aanwijzingen hoe hij nu wel een — goede — kleurkanarie kan fokken, evenmin kan hij vinden hoe de afwerking van de onderscheidelijke kleuren moet wezen. Wat de lezer wél vindt zijn reeksen prentielloze paringscombinaties van klassieke vogels, zonder dat de schrijver hierbij aangeeft welke combinaties er wél en welke er niet goed zijn, en dat zijn er nog al wat.

Op blz. 6 onderaan vermeldt de schrijver: „Voor de nieuwere kleurfactoren heb ik „passende“ symbolen genomen“. Nu dat zien we, maar eerst

geeft hij op blz. 7 nog even alle factoren welke in al dan niet gemuteerde toestand in een kanarie voor kunnen komen, e.e.a. zoals Henniger/Dunker, Weijling en Veerkamp die publiceerden, en doet ze alle als onbruikbaar af.

Natuurlijk, de formuleringen van Henniger/Dunker en Weijling stammen uit de tijd dat we de latere mutanten nog niet hadden, echter de Veerkamp formulering mag ietwat indrukwekkend schijnen maar is reëel, bovendien samengesteld met zoveel kennis en echte proefondervindelijke waarnemingen dat Rutgers er in de verste verte niet aan kan tippen.

Veel belangrijker is dat het bij Veerkamp's formulering mogelijk is elke gemuteerde factor direct tegenover de ongemuteerde (wildvorm) te hantieren.

Dit laatste is bij Rutgers nu net niet mogelijk. Zo laat hij b.v. de z.g. Oxydatiefactor („O") (Weijling) liefst drie maal muteren; n.l. O in o is volgens hem de „albinofactor"

O in oa = 1e reductiefactor = red. phaeomelanine

O in ob = 2e reductiefactor = red. eumelanine
Hij laat hier dus één en dezelfde factor (O) verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van 2 totaal verschillende melaninesoorten n.l. het notabene geslachtsgebonden verervende eumelanine en het onafhankelijk verervende phaeomelanine.

Waarschijnlijk heeft de schrijver in het boek „Handleiding voor de grasparkietenkweker" (Beckman) eens iets gelezen over Multiple allelomorfen (toestands verandering van één en dezelfde factor).

Bij multiple allelomorfe zijn meerdere uitingvormen mogelijk doch een combinatie van deze uitingen is niet mogelijk, het is of het één of het ander.

De combinatie van agaats pastel (oa ob) is dus niet mogelijk. Rutgers evenwel zit er niet mee, en drukt ze rustig bij elkaar in „zijn" formule.

Een ander citaat:

„Toen men in Fürst in Duitsland een soort agaats kanarie kweekte, die niet geslachtsgebonden vererfde, noemde men hem daar Fürter frei achat en later bleek dat dit een recessief verervende factor was, die men hier te lande thans „opaal" noemt.

Tot overmaat van ramp ging men de geslachtsgebonden verervende agaats kruisen met de onafhankelijk en recessief verervende Fürter-achat,

met het resultaat dat men een „Doppel achat" tot stand bracht, die geslachtsgebonden en recessief vererfde en van de zeer passende naam „dubbel agaats" „pastel agaats" en „pastelizabel" werd voorzien.

Hierdoor is de verwarring nogal groot, WANT INMIDDELS IS GEBLEKEN DAT DEZE „DOPPEL-ACHAT" IDENTIEK IS MET DE IN NEDERLAND REEDS VERSCHENEN „PASTEL".

Deze factor heeft dus betrekking op de melaninen, waardoor ik hem het symbool „ob" gaf.

Ik heb dus nu twee mutaties van de factor O (met zijn „o" zijn het er 3). Voor de goede orde vermeld ik nog even dat de hiervoor ook genoemde „opaalfactor" geen verband houdt met de oxydatiefactor O, maar een structuur factor is, die een verdunnings- en verspreidingseffect te weeg brengt, zoals ik die in het betreffende hoofdstuk heb beschreven.

Ik heb de factor (opaal) daarom „sa" genoemd, naar structuur... agaats..."

Tot zover Rutgers. Laten we er voor de aardigheid eens een paar punten uit lichten.

De Fürter achat is de Nederlandse opaal (de eersten waren groen) verervingswijze: onafhankelijk en recessief, en is een kwestie van verderstructuur.

Vervolgens de kruising v.d. normaal gesl. geb. agaats x Fürter achat (groen opaal).

Volgens Rutgers ontstaat hieruit de „dubbel agaats" welke zoals hij schrijft identiek is aan de „pastel". Pastelfactor vererft geslachtsgebonden en recessief, werkingsfeer reductie van eumelanine.

Een ander punt.

Wanneer de schrijver zelfs geen kans ziet om een gewone isabel of een goudisabel te herkennen zal ieder nadenkend lezer voor zichzelf kunnen uitmaken welke waarde hij aan de benamingen van de vogels op de kleurplaten mag hechten. Zo'n 25% VERKEERDE BENAMINGEN is voorwaar geen kleinigheid, daarbij de abrikozer niet eens inbegrepen.

Alles bij elkaar genomen kunnen we een groot vraagteken plaatsen wanneer de auteur in zijn boek vermeldt dat hij zich van de medewerking van div. keurmeesters verzekerd heeft.

Wanneer de schrijver met deze of gene al eens een informatief gesprekje voerde wil dat geenszins zeggen dat zij hierdoor op slag „medewerkers" zijn in de ware zin der betekenis.

Wanneer in het boek een aantal welgekozer keurmeesters-namen worden vermeldt heeft he er alle schijn van.

Niemand zal toch willen geloven dat een keur-

meester, van welke organisatie dan ook, accoord gaat met de rijtjes kleurbenamingen zoals deze op blz. 49 staan vermeldt:

Bronsgroen	Brons Agaat
Oranjegroen	Oranje Agaat
Oranjeroodbrons	enz.

ieder die ook maar een klein beetje in de kleurbenamingen thuis is zal het belachelijke van deze zaak inzien.

Zelf heb ik voor ruim 1½ jaar deze gang van zaken reeds voorzien, derhalve iedere medewerking geweigerd.

De mentaliteit van dhr. Rutgers blijkt wel zeer duidelijk uit het enkele feit dat hij het nodig vond ook mijn naam in het boek te vermelden, dit ondanks het feit dat ik hem in sept. '69 per aangezekend schrijven reeds liet weten dat ik mijn naam in geen enkel verband in zijn boek opgenomen wenste te zien. De reden waarom hij dit toch deed laat zich raden.

Ik stel er prijs op hier zeer nadrukkelijk te verklaren dat de „enige” werkzaamheden welke ik ± 2 jaar geleden indirect voor de uitgever Rutgers heb verricht bestonden uit het bijstaan van de fotograaf en de dia's welke deze maakte, t.b.v. de lithograaf van een eerste, grove correctie aanwijzing te voorzien.

Alléén voor de kleurplaten hoeft men het boek trouwens niet aan te schaffen, uitgeverij „de Regenboog” brengt 2 kleuratlassen uit met elk 32 afbeeldingen van vele van dezelfde vogels die ook in het boek staan, naar ik meen voor de prijs van ± f 2,25. Wel moet ik u waarschuwen dat

ook vele van de dáárop vermelde kleurbenamingen foutief zijn.

Zo beste kanarielifhebbers, dit was een lang betoog over het bij de N.V. Uitgeverij „LITTERA SCRIPTA MANET” verschenen grote kanarieboek, een boek waarin meer klink-klare onzin voorkomt dan er ooit in enig ander kanarieboek heeft gestaan.

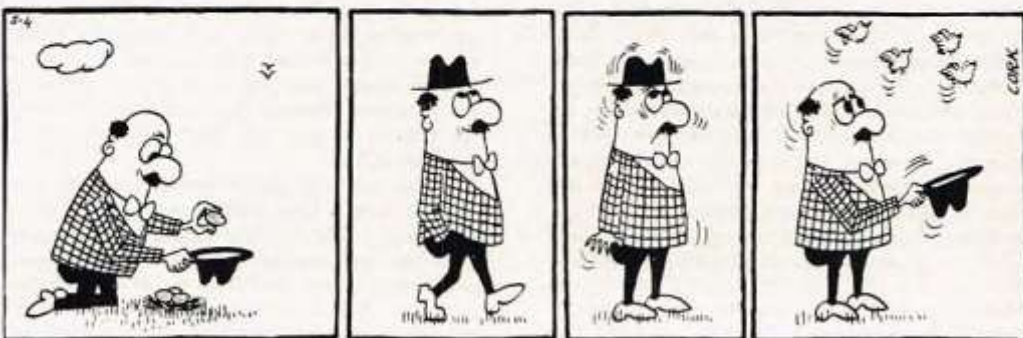
Het hele geval zou lachwekkend zijn geweest, ware het niet dat Rutgers met zijn onzinnige boek de grootst mogelijke verwarring onder de beginnende kleurkanarielifhebbers sticht.

In de verkooptolder zegt de uitgever Rutgers:

„Dit standaardwerk brengt eindelijk de oplossing voor het leren kennen van de kleurkanaries. Levensgrote foto's van de standaardkleuren en tal van nieuwe variëteiten brengen de vogels bij u in huis, zodat u ze rustig en goed kunt bestuderen. Begrijpelijke tekst wijst u de weg in de moeilijke materie der erfelijkheidswetten”

DEZE BELOFTE WORDT DOOR DE LEVERING VAN „HET GROTE KANARIEBOEK” NIET WAAR GEMAAKT, INTEGENDIEL!

Voor de goedgelovende kanarielifhebber die naar aanleiding van de in de folder gedane beloften zich het genoemde boek aanschafte spijt het mij erg, hij/zij komt wel zeer bedrogen uit. Hij/zij heeft knollen voor citroenen ontvangen, alles voor de prijs van f 47,50.

Mijn kweek met.....

ORANJE ROOD BRONS IVOOR×GOUD LIZARD KANARIE

Het is ongeveer zes jaar geleden dat ik het verlangen kreeg om de zachte roseivoortint in de mooie hagedistekening van de lizardkanarie te brengen. In de zeer weinige nederlandse lectuur die over de lizard bestaat, las ik het volgende: De lizard-schubtekening is recessief tegenover groen, agaath, bruin, isabel enz., maar dominant tegenover geel. Kruising lizard × geel geeft bonte lizards. Ook zou er in de lizardkanarie zeer veel zwart zitten. Ik ging reeds aan het combineren, want ook in orangerood bronsivoor komen erg donkere exemplaren voor en vooral de pootjes zijn mooi zwart.

Wie weet dacht ik, ligt in deze combinatie niet tevens het geheim van de zwarte kanarie. Je kunt nooit weten en het is dan meegenomen.

Mijn begin bleek echter totaal verkeerd. Bij gebrek aan een lizardkanarie paarde ik een bronze man lizard verervend (roestkleur heel lelijk) × orangerood bronsivoor pop. Dit was fout, want zo kweek je als het ware in den blinde, want welke jonge mannen uit deze kruising zijn lizard verervend? Dit is niet te zien en was daarom onbegonnen werk, vooral als de lizardtekening recessief vererfde zoals ik gelezen had. Als je opalen wilt kweken, begin je ook niet met opaalbloedig × klassiek, want dan weet je ook niet waar je blijft. De uit bovengenoemde ouders gekweekte jongen, allemaal bronzen, paarde ik een jaar later broer × zus om mogelijk nog iets van de lizard terug te zien. Uit de twaalf jongen van twee paren kwam geen kruimel lizard, wel orangerood bronsivoor terug.

Het jaar daarop maar weer opnieuw begonnen, ditmaal met oranje rood bronsivoor man, opaal verervend × goud lizard pop. Hieruit ontstonden 8 jongen. 1 man goudgroen, 1 man roseivoor vetstof met een bont plekje, 3 oranjegele met groen bonte lizardtekening poppen, 2 orangerood bronsivoor poppen en 1 oranje roodivoor met agaath bonte lizardtekening. Wat deze laatste een volmaakte orangeroodivoor lizard zou kunnen zijn. Ook types van enkele vogels hadden het gedrongen figuur en het typisch korte bekje van de lizard. Bij de bonte poppen was de kap ook present. Ik zou met dit stel het volgende kweekseizoen, dacht ik, het verwachtte dicht benaderen. Ik maakte echter weer een grote fout. Ik liet mijn vogels niet tegen pokken inenten en eind augustus overviel hen de zo gevreesde hapziekte. Ik liet alsnog vlug enten en redde nog 50% van mijn vogels, doch mijn oranjerodeivoor agaath bonte lizard was reeds gesneuveld. Tussen haakjes, als ik u een raad mag geven, laat tijdig uw vogels inenten, eind juli. Ook ik dacht als ik mijn vogels mug vrij houdt zit het wel snor, maar vergeet het maar. De hapziekte — inwendige pokken — kan ook door de lucht worden overgebracht.

Nu terug naar mijn experiment. Ik had nog over: 1 ivoor vetstof man (lizard verervend) 1 goudgroene manivoor en lizard-verervend, 1 oranjegele met groenbonte lizardtekening pop en 1 orangerood bronsivoor pop die uit lizard kwam. Dat was alles. Ik paarde de roseivoor vetstof man × oranjegele bonte pop. De man bleek nie

vruchtbaar dus geen jongen. Verder de goudgroene man lizzard en ivoorverervend × oranje-rood brons ivoor pop. Deze combinatie leverde 6 jongen op. 1 Roodagaat moet pop zijn (mijn goudgroene man had dus de agaatafactoren van zijn bronze vader geërfd; gelukkig toeval) 1 goudagaat moet pop zijn, 1 oranjerood brons ivoor (erg donker) Lizzardtekening mogelijk nog niet geruid, 2 rose ivoor met groen bonte lizzardtekening, 1 oranjegele met groen bonte lizzardtekening.

Ze zijn nog te jong en nog niet in de rui zodat ik er weinig over kan vertellen. De lizzardtekening is voor de rui bijna niet te herkennen, doch als de pigmentstrepen dik en weinig onderbroken zijn, verschijnt na de rui de lizzardtekening.

Met de prachtige agaat pop van vorig jaar voor ogen, is het beslist de moeite waard om dit experiment vol te houden wat ik ook zeker zal doen.

De uitkomst van mijn proef oranjerood brons ivoor × goud lizzard wijst niet op recessieve of geslachtsgebonden vererving, anders had ik toch geen lizzardtekening in mijn poppen gehad. Wel wijst het, dacht ik, op onafhankelijke vererving.

Wat het zwart betreft; de snavel en pootjes van de oranjerood brons ivooren uit lizzard zijn diep zwart, maar een „zwarte pietje“ is het nog niet. Wie weet, later.

Wat het groot brengen van de lizzardachtige betreft, heb ik weinig zulke goede voedsters gezien.

BOEKENNIEUWS

Van Uitgeverij Ploegsma in Amsterdam ontvingen wij „Dierbaar dier“ van Dr. E.F. Jacobi. De ondertitel van het boek luidt „over vrijage, huwelijk en verzorging van jongen“ en daarmee is de inhoud bijzonder goed en volledig getypeerd.

Dr. Jacobi is als directeur van Artis, die daardoor wellicht bijna dagelijks met deze onderwerpen geconfronteerd wordt en bovendien nog veel ervaring en gegevens opdeed bij zijn talrijke reizen naar natuurgebieden en dierentuinen in en buiten Europa, wel de aangewezen man om een boek over deze onderwerpen te schrijven, te meer daar hij dit doet in een bijzonder fijne stijl en alles bovendien zo boeiend weet te beschrijven dat men geneigd is het boek in één ruk uit te lezen.

De vogels nemen in dit boek een belangrijke plaats in, hetgeen de auteur aan het einde van het boek verklaart, door er op te wijzen dat men bij de vogels het meeste aan de weet is gekomen omtrent de voortplantings-biologie.

Hierdoor is het zeker voor de vogelliefhebber een boek dat hij met veel interesse zal lezen, te meer daar het ons ook laat kennis maken met het liefdesleven en de voortplantingscyclus bij andere dieren en de echte vogelliefhebber zal toch heus wel eens wat verder willen kijken dan zijn eigen vogeltjes.

Een bijzonder interessant boek, waarvan de prijs f 14,90 bedraagt.

artis dieren-encyclopedie

Bij uitgeverij Ploegsma in Amsterdam verscheen deel 3 van de Artis Dieren-encyclopedie, geschreven door H. van de Werken. Reeds bij eerdere beschouwingen spraken wij onze waardering uit voor deze uitgave. Ook in deel 3, lopende van „jaarvogel“ tot „maanvis“, zijn de vogels weer goed vertegenwoordigd en dan niet alleen met de algemeen bekende soorten, zoals de Jendaya-parkiet, de kaketoës, kolibries e.d., maar we vinden er ook uitstekende beschrijvingen van bv. de jaatvogels, de Jacana (met een mooie kleurenfoto), de kaalkopkraai, de Kea, de Kiwi en de Kongo-pauw. Van ieder dier dat behandeld wordt is een goede foto opgenomen. De vogelliefhebbers zullen het soms jammer vinden dat wel melding wordt gemaakt van broedresultaten, echter zonder verdere gegevens. Zo wordt bij de loeri's (lori's) vermeld dat in Artis verscheidene zwartkoplori's en lori's van de blauwe bergen uit het ei zijn gekropen, na een broedtijd van een kleine vier weken. Voor de vogelliefhebber zou het nu juist interessant zijn geweest als er wat meer gegevens hierover waren opgenomen, maar goed het is een algemene encyclopedie en wij mogen dat dan wellicht ook niet verwachten, alhoewel het een strijdvaardig kan zijn of het geheel er niet boeiender door zou zijn geworden als voor alle dieren juist aan dit onderdeel wat meer aandacht was besteed. Dit doet uiteraard niets af aan de waardering die we voor dit werk hebben.

De prijs bedraagt f 15,90 per deel.

GROTE KLEURKANARIEPLATEN!

Alle drie de platen zijn thans weer leverbaar. Elke plaat behandelt 32 verschillende kleurkanaries. In totaal dus 96 kleurslagen. Formaat der platen 42 x 64 cm.

PLAAT No. 1 begint bij de Kapoetsensijs en toont U een lange rij zachte pasteltinten. Beschrijving van de kleur der vogel onder iedere foto. (42 x 64 cm) . . . . . f 2,50

PLAAT No. 2 hoewel een vervolg op de eerste plaat, vindt U op de onderste rij een tiental briljante kleurenfoto's van Engelse postuurkanaries. . . . . f 2,50

PLAAT No. 3 Weer 32 kleurenfoto's, doch meer de hardere kleuren en vooral voor de beginner makkelijker na te kweken. . . . . f 2,50

HET A.B.C. van de KLEURKANARIEKWEKER, door J. van Heerde. Van dit boek verschenen reeds 5 drukken. Het is om zijn eenvoudige uitleg nog steeds in trek, zowel bij de beginnende als de gevorderde liefhebber. Behalve de 20 zwart-illustraties werden nog 20 kleurenfoto's van de behandelde kleurslagen aan het boek toegevoegd. Uitvoering in gekleurde geplastificeerde band. De prijs werd bijzonder laag gehouden, slechts f 4,50

KANARIERASSEN, door K. Speicher. Gebonden boekje met zwart-illustraties . . . . . f 5,90

KANARIES, GEVEDERDE KAMERZANGERS, door K. Speicher. Met tekeningen. . . . . f 5,90

DE KANARIEVOGEL, door J. H. Beekman. Verzorging, onderhoud en voeding. . . . . f 5,25

LIED VAN DE HARZERKANARIE, een langspeelplaat (33 toeren - 17 cm), waarop 8 zangtoeren afzonderlijk werden opgenomen. . . . . f 6,25

LIED VAN DE WATERSLAGER, langspeelplaat van kampioenzanger. Idem . . . . . f 6,25

HET PARKIETENBOEKJE, door C. Breed. Met 30 foto's en tekeningen vertelt het U alles over het verblijf, voeding en verzorging van parkieten, hand-tam maken, kunstjes leren, spreken enz. Gekleurde kaft met kleurenfoto's . . . . . f 2,—

PARKIETENKWEKBOEKJE, door S. J. Houtenbos. Elke parkietenkweker vraagt zich steeds af: „Wat zal ik uit deze paring krijgen?" Dit boekje geeft U direkt het antwoord, geen moeilijke berekeningen, niets van dit alles. Het stelt U in staat te experimenteren en paringen te bewerkstelligen waaraan U voorheen nimmer gedacht zoudt hebben. Tweede druk, gekleurde omslag. . . . . f 3,50

GROTE PARKIETENPLAAT. Deze plaat biedt U 48 kleurenfoto's (48 verschillende kleurslagen) van grasparkieten. Beschrijvende tekst onder iedere foto. (46 x 63 cm) . . . . . f 2,50

ZEBRAVINKEN, door Th. Vriens. Verzorging, voeding, kweek, kruisingen. En een opsomming van de exotische vogels welke heel goed bij zebra-vinken kunnen worden gehouden. Met vele tekeningen en 8 kleurenfoto's. Gekleurde geplastificeerde kaft. Van f 6,90 thans voor: . . . . . f 4,50

EXOTISCHE VOGELS IN KLEUREN, door Chr. Walraven. Deze kleine encyclopedie van tropische vogels geeft U beschrijvingen over zaad- en vruchtende- en insektenetende vogels, agapornissen, papegaaien enz. Kortom van de meest gehouden soorten. Elke beschrijving met een briljante kleurenfoto van de betreffende vogel. . . . . f 8,90
In totaal 85 kleurplaten. . . . .

HET BOUWEN VAN EEN BUITEN- OF BINNENVOLIÈRE, met 60 duidelijke tekeningen en beschrijvingen. Speciaal voor de doe-het-zelvers. . . . . f 2,50

VOGELKWEKBOEK, zowel voor kanarie- als parkietenkwekers. Gekleurde omsl. f 3,—

Op aanvraag zenden wij U gaarne een lijst van nog 20 andere dierenboekjes van slechts f 2,50 verkoop.

Bovenstaande platen en boeken zijn verkrijgbaar bij Uw vogelhandelaar, wanneer niet voorradig stelt U zich dan in verbinding met Fa. De Regenboog.

Transvaalkade 14 — Amsterdam-Oost — Telefoon 020 - 54943 — Postrekening 274793

JSSSEL

De

MERKWAARDIGE NESTEN EN NESTPLAATSEN (1)

„Vogelnesten zijn wel wonderbaarlijke dingen en doen in veel opzichten alle eer aan hun bouwers, maar het is een dwaasheid als dichters verkondigen, dat aan mens na twintig jaar grondig oefenen en met alle mogelijke gereedschappen niet iets dergelijks zou kunnen doen of het de gevederde bouwmeesters niet zou kunnen verbeteren. De mensen zijn en blijven de meest met verstand begaafde schepselen op aarde en het is veel beter deze waarheid te erkennen en te verkondigen, dan ons zelf of anderen te misleiden met zulke overdrijvingen, die in strijd zijn met de rede.”

(Kearton in „Our Bird Friends“)

Hoe lang duurt de nestbouw?

Dikwijls wordt de vraag gesteld: hoe lang duurt het eer een vogel zijn nest helemaal klaar heeft? Deze vraag is zeer moeilijk te beantwoorden, want een en ander hangt geheel af van de aard van het nest. Zo zal een Kievit of andere weidevogel, een plevier of een stern veel minder tijd nodig hebben om zijn eenvoudig kuiltje gereed te krijgen dan een zangvogeltje, dat zijn kunstig nestje tussen de takken en twijgen bouwt. Maar ook dat kan buitengewoon vlug. De bekende oöloog (eierkundige), wijlen Tsjard Gs. de Vries, die heel wat vogels van zeer nabij heeft geobserveerd, constateerde onder meer bij een merelpaartje, dat de duur van het bouwen van het eerste nest vijf dagen vergde, maar dat de daaropvolgende — voor het tweede en derde broedsel — reeds in twee dagen gereed waren. Volgens mijn beste weten is het in ons land de staartmees, die er het langst over doet, soms bijna drie weken. Maar dan mag het nest er zijn! De kogelvormige wieg wordt vervaardigd van mos, vezeltjes, kortstmossen en met spinsel ineengeveven. Van binnen is het letterlijk een bedje van veren. Honderden veertjes worden ijverig verzameld en netjes gerangschikt. Er is eens een natuuronderzoeker geweest, die zo'n verenverzameling uit elkaar heeft geplozen en geteld. Hij kwam tot het respectabele aantal van 2379 veertjes! Nu we het toch over tellen hebben: een andere vorser, kennelijk met zeer veel tijd, haalde het nest van een geelgors uiteen en kwam tot de ontdekking, dat de wieg bestond uit 630 paardeharen, 1755 korte haartjes, 195 gram kweek, 3 vruchten van de klaver, 20 bladeren van het havikskruid, een stukje vitrage, een eindje touw en 35 gram schapewol.

Maar dat een nest ook razendsnel kan worden gebouwd, bewees een waterhoen in Engeland. 's Avonds legde een kanovaarder zijn ranke vaartuigje vast aan de oever van een riviertje. De volgende morgen deed hij de merkwaardige ontdekking, dat een „waterkip“ niet alleen kans had gezien in zijn kano een nest te bouwen, maar er ook een ei in te leggen. In één vrij korte zomernacht werd dus een compleet nest, waarin toch heel wat materiaal verwerkt moest worden, voltooid.

Vreemdsoortige materialen

Niet zelden worden nesten aangetroffen, die vervaardigd zijn van zeer vreemdsoortige materialen. In de meeste gevallen blijkt dan dat de vogels dergelijke bouwstoffen gebruiken, omdat ze zo gemakkelijk te verkrijgen zijn. Toch gaat deze regel lang niet altijd op. Op 7 juli 1940 werd — om een voorbeeld te noemen — in een eendenkooi te Lekkerkerk het nest van een tortelduif gevonden, dat vervaardigd was van stukjes ijzerdraad.

Slechts een paar sprietjes vormden de ondergrond waarop de twee witte eitjes lagen. Het opmerkelijke was echter dat normaal mestmateriaal ruimschoots voorradig was. Er zijn legio voorbeelden aan te halen van afwijkende nesten en nestplaatsen, want een vogel houdt zich lang niet altijd aan datgene wat de boekjes voorschrijven. In dit artikel wil ik graag een aantal de revue laten passeren. Ik zal mij uitsluitend bepalen tot die gevederde vrienden die behoren tot de Nederlandse avifauna (vogelwereld) en het lijkt me wenselijk de vogels in alfabetische volgorde bij de kop te nemen, zij het dan ook figuurlijk uiter-aard.

Zoals u allen ongetwijfeld weet broedt de aalscholver bij ons in geboomte, maar was het u bekend dat deze vogel van huis uit een ritbroeder is? In het buitenland — Engeland bij voorbeeld — treft men de kolonies aan op rotsranden en — richels, dikwijls in gezelschap van alken, zeekoeten en drieteenmeeuwen. In vroeger jaren, toen ons land nog een aantal druk bezette kolonies telde (tegenwoordig zijn het er slechts twee, namelijk bij Wanneperveen en in het Naardermeer), hebben ook hier de aalscholwers gepoogd op de grond te nestelen. Veelal waren dit „laatkomers”, die geen geschikt plekje meer konden vinden in bomen of struiken. Als regel mislukten deze grondbroedsels, hetgeen veroorzaakt werd door reeds eerder uitgekomen jongen uit boomnesten, die deze bodemnesten benutten als uitkijkpost om daar de terugkeer van de eten brengende ouders af te wachten. Door dit optreden werden de op de grond broedende vogels sterk verontrust en de Heer H. Ruiters, die een en ander van nabij heeft geobserveerd, schrijft er over in het „Orgaan der Club van Nederlandsche Vogelkundigen”, jaargang VIII no. 1: „Op eenigen afstand van de vernielde nesten heeft een aalscholverpaar weer een grondnest f0303gebouwd. Een oude vogel zit op dit nest, terwijl een 8-tal grote jongen in de nabijheid rondscharrelt. Nu speelt zich het volgende af. Een oude vogel, waarschijnlijk met voedsel bij zich, strijkt in de nabijheid in de struiken neer en daadelijk roert het 8-tal jongen zich geducht. Plotseling — zie ik twee jongen, luid schreeuwend en met de vleugels slaande, op de rand van het grondnest klimmen, waarop de broedende vogel zit. Hoewel deze geducht van zich afpikt, schijnt hij toch niet tegen het tweetal te zijn opgewassen; een der jongen staat zelfs met de ene poot boven op hem. Direct hierop verlaat hij dan ook het nest en wanneer ik nader kom en de nog steeds om voer schreeuwende jongen verjaag, zijn van de 3 eieren, welke het nest bevat, reeds 2 stuk getrapt.”

Zij die wel eens een bezoek hebben gebracht aan een aalscholverkolonie, zullen hebben opgemerkt, dat de bomen doorgaans wit zien van de uitwerpselen en toch is dat niet de hoofdoorzaak dat dergelijk geboomte na een bepaalde tijd

sterft. De grootste oorzaak is de boomvernieling, want aalscholwers „sprokkelen” namelijk niet, maar rukken dode, halfdode, maar ook levende takken en twijgen van bomen om daarmee hun nest te bouwen. Vooral populieren hebben het vaak zwaar te verduren, aangezien de takjes van deze boomsoort heel gemakkelijk afbreken. Maar zelfs de machtige eiken worden in een jaar of vier, vijf door het afrukken der takken veranderd in bladerloze skeletten en kale „tentakels”. Andere bomen houden het een paar jaar langer uit, maar op den duur gaan ze er toch aan. De hoofdschuldigen in deze zijn de tweejarige vogels, die nog niet geslachtsrijp zijn, maar een sterke drang naar een nest in zich voelen. Zij scharrelen graag rond met allerlei nestmateriaal, dat ze van de bomen scheuren of uit andere nesten stelen. Soms gebeurt het dat een nest door veelvuldige diefstallen naar beneden plettert. De oude vogels gaan dan een nieuw nest bouwen; ze gebruiken echter niet de gevallen takken, maar gaan weer nieuwe van de bomen rukken! De heer Kortlandt, die hiernaar een onderzoek heeft ingesteld, heeft berekend dat voor het maken van één broednest ongeveer 1000 takken en twijgen moeten worden gebruikt!

Soms, echter niet zo heel dikwijls, wordt een oud reiger- of roekenest geannexeerd.

De nesten van aalscholwers zijn in veel gevallen vochtig, vuil en stinkend en het merkwaardige is, dat dikwijls bloemen en groene bladeren worden gebruikt om het nest te versieren (ik weet niet waarom) en dan kan men terecht spreken van „een vlag op een modderschuit”.

M. de Jong
(Wordt vervolgd)

HET KWEKEN MET KLEINE TROPEN

A. Geurts

Na al vele jaren gegevens geput te hebben uit het maandblad „Onze Vogels“, wil ik op mijn beurt ook een bijdrage leveren aan dit blad door het doorgeven van opgedane ervaringen met het kweken van kleine tropen.

Met kleine tropen bedoel ik dan niet de makkelijk te kweken zebra-vinken, doch de moeilijk te kweken St. Helena-fazantjes — Napoleonnetjes, Oranjekaakjes — Abessynse astrildes — Grijsz roodstaartjes — Goudbuikjes — Blauwfazantjes e.a.

Ik weet dat er weinig liefhebbers van gerichte kweek met deze vogeltjes zijn en wijt dit aan de volgende nadelen:

- Er is veel vrije tijd voor nodig (voor het plukken van onkruidzaden en het zoeken van levend voer).*
- Ze zijn moeilijk te sexen.*
- Ze hebben minstens één jaar nodig voor acclimatisatie.*
- De eieren kunnen niet onder Japanse meeuwen worden gelegd.*
- Geen financiële winst door geringe opbrengst.*

Vervolgens moet het klimaat wat meezitten en mag de geluksfactor niet ontbreken.

Mijn volière is 6 m. lang, 1,80 m. diep en 2 m. hoog, waarvan aan het einde een binnenhok van $\pm 3\text{m}^2$, bekleed met tempex van 2 cm. Tevens hangt daar een thermostaat met donkerstraler van 250 Watt, waardoor de temperatuur niet beneden de 10° komt. De bovenste 25 cm. van de buitenkooi is rondom bekleed met glas, terwijl bovenop aan weerskanten een stukje golfplaat ligt, zodat de vogels uit de regen en de wind kunnen zitten, maar door het open middenstuk tevens de plantengroei doorgaat en diverse zaden kunnen ontkiemen.

Vóór men vogels gaat kopen is het ook nog aan te raden in het bezit te zijn van een ziekenkooi met verwarming, zodat men de vogels, indien nodig, meteen apart kan zetten.

Naast de voornoemde vogels, die ik aanschafte om hun beweeglijkheid en kleur, heb ik ook nog Diamantduiven, Japanse meeuwen en Chinese dwergkwartels.

De twee eerstgenoemden gaan er echter uit, want de duiven veroorzaken teveel onrust door hun grote vleugelslag en de Japanse meeuwen kruipen op alle nesten.

Het leukste is van iedere tropensoort een kopeltje en een reserve pop aan te schaffen en als het kan E.K. Men moet wél oppassen niet teveel vogels in de kooi te zetten. Zij kunnen dan n.l. geen eigen territorium vinden en gaan niet tot

broeden over.

Heeft men in het voorseizoen dode vogels door onbekende oorzaak, dan is het aan te raden deze rechtstreeks of via een dierenarts op te sturen naar Dr. P. Zwart, Rijksuniversiteit — Faculteit Diergeneeskunde, Biltstraat 172 te Utrecht, om de oorzaak te weten te komen. De kosten hiervan zijn maar f 2.50 Door tijdig ingrijpen kan men eventuele rampen voorkomen (b.v. bij een besmettelijke ziekte) en tevens dient men hiermede deze instanties die hierdoor n.l. weer meer inzicht en materiaal krijgen voor verder research-werk.

Napoleon

Om bacterieziekte tegen te gaan is er wit poeder in de handel, waarvan 1 eetlepel opgelost moet worden in een emmer water. Hiermede besprenkelt men dan de grond in de kooi en de kooi zelf. Het is onschadelijk voor de vogels en erg goedkoop.

Bij het kweken buiten komen bij mij de vogels later uit dan binnen en ook de tijd tot uitvliegen duurt langer. Of dit een gevolg is van het feit dat deze vogels schuw zijn en dus nogal eens van het nest afgaan doordat zij buiten veel meer gestoord worden, kan ik niet met zekerheid zeggen.

Heb ik bij koud weer jonge vogels in het nest en gaan de ouders regelmatig samen van het nest af (dus na een dag of negen) dan leg of hang ik een 50 Watt donkerstraler vlak bij het nest en houd dit vol totdat de jonge vogels goed in de veren zitten. Hierdoor heb ik dit jaar zeker twee nesten gered.

Blauwfazant

Als nestmateriaal verschaf ik de vogels bosgras-halmen van ± 35 cm lengte, welke ik in de zomer verzameld en gedroogd heb. Men hangt deze met bosjes in de kooi en wel zodanig dat de vogels zowel van het zaad kunnen pikken en de toppen ± 10 cm eraf kunnen trekken voor hun nest. Hiermee bouwen zij in 2 à 3 dagen hun nest, dat mooi en goed van kwaliteit is. Zij maken ze in nestkastjes, maar ook in hoekjes van de volière. De meeste nesten bestaan uit 2 delen: het eerste deel is een bol met insluipgat (het eigenlijke nest), het tweede deel is half open en zit vast aan het eerste deel.

Het is ook raadzaam beddeveren te verstrekken. Men kan deze gezuiverd kopen in gesloten zakken. Verschillende vogels bekleden hiermede de binnenkant van hun nest. Bovendien pikken zij van deze veren nog het z.g. verenmeel, wat goed voor hen is.

Als de vogels in het voorjaar in goede conditie zijn en men verstrekt hen bovengenoemd nestmateriaal, dan kan men er op rekenen binnen 2 weken het eerste ei te hebben.

Hoe krijgt en houdt men nu de vogels in goede conditie? Een der voornaamste factoren is natuurlijk het voer. En hier wil ik even nader op in gaan.

Door het opkvoer dat in de handel is, doe ik geknipte meelwormen. Verder nog fruitvliegjes en miereneitjes, maar deze laatste niet teveel, daar de vogels dan te broeds worden en de jongen niet lang genoeg voeren. Onkruidzaden heb ik in ruime mate verstrekt. Deze verdorren en rotten wel, maar daar komen weer vliegjes op af, dus een dubbele werking. Ook hang ik wel eens een stuk vlees in een nylonkous in de kooi. Hierop komt allerlei ongedierte af, welke dan weer door de vogels verorberd worden.

Ook heb ik dit jaar met veel succes zwarte muggenlarven verstrekt. De eerste maal deed ik ze met een beetje water in een ondiepe witte schaal, zodat de larven goed te zien waren, doch het enige resultaat was: baden. Een dag later gooide ik de halve schaal leeg op de grond en in een mum van tijd pikten de vogels toen de larven op. Ik heb toen de schaal schuin gezet, waardoor het water naar één kant zakke, doch halverwege de schaal nog wel larven bleven liggen en toen kwamen de vogels ze direct oppikken. Duizenden hebben zij er zo verorberd en ook gewone watervlooien werden opgegeten. Volgens een dierenarts is dit zeer goed voedsel; men moet alleen wel uitkijken, waar men deze gaat vangen. Ook moet men ze geregeld vers geven, bij warm weer zelfs elke dag. Zij sterven dan n.l. spoedig af en het water gaat stinken.

Mijn resultaat in het afgelopen broedseizoen was: 16 St. Helenafazantjes, 2 goudbuikjes en 4 Napoleonneetjes. Verder nog nesten gehad van blauwfazantjes, oranjekaakjes en Abbessynse astrildes, maar deze zijn jammer genoeg niet groot gekomen. Teleurstellingen blijven dus niet uit bij het kweken met kleine tropen, doch niettegenstaande dat hoop ik met bovenstaande uitzetting weer vogelliefhebbers warm gemaakt te hebben voor deze soorten. De bedrijvigheid en de kleurschakering in de kooi maken veel goed.

Vogelvrienden die wat meer details willen hebben of mij weer wat wijzer kunnen maken, kunnen contact opnemen met onze redactie die de brieven dan wel weer doorstuurt.

Blauwgrijs roodstaartje

MOZAMBIQUESIJS ×KANARIE

Mijn kweek met Mozambiquesijs x kanarie

Na enige jaren in een kooi enkele tropische vogels te hebben gehad, besloot ik verleden jaar in mijn tuin een volière te bouwen. Ik wilde proberen iets te doen aan het kweken van vogels. Al van jongsaf hield ik veel van vogels, maar was niet in de gelegenheid om iets in de vorm van kweken te doen, gezien de beperkte woonruimte en de gelegenheid de vogels te geven wat zij nodig hadden. Nu de volière klaar is, begint dus de bescheiden ervaring van een beginneling die, dat kan ik u verzekeren, daarin veel plezier en heel wat uurtjes heerlijke ontspanning vindt.

Als bewoners kwamen in mijn volière een kanarieman, drie kanariepoppen, een koppel mozambiquesijsjes, een paartje diamantduifjes, een paartje tortelduifjes en op de bodem een stelletje Chinese dwergkwartels. Na enige weken ging tot mijn spijt de kanarieman dood. Hij was al niet meer zo jong en had al jaren in de kamer zijn liedje ten gehore gebracht. Op een morgen ontdekte ik in de klimop, wat de achterwand van mijn volière siert, een mooi nestje met daarin vier eitjes. Een van de eitjes was veel donkerder van kleur en ik betwijfelde wel of ze bevrucht waren daar ik immers geen kanarieman meer had. De kanariepop, een mooi wit diertje met een zwart kopje, zat vast te broeden. Na ongeveer 2½ week zag ik het popje, staande op de rand van het nestje, doende met het voeren. Bij nestcontrole ontdekte ik dat alleen het donkere eitje was uitgekomen en de andere drie onbevrucht waren. Twee dagen nadien zag ik dat de man mozambiquesijs ook bezig was het jong te voeren en mijn vermoeden een bastaard te hebben van hem met een kanariepop bleek juist te zijn. Tot mijn grote verwondering ontdekte ik diezelfde dag weer een nestje waarin ook vier eitjes lagen en waarvan ook een eitje donkerder was dan de andere drie. Het verhaal zou saai worden, maar ook hier was de mozambiquesijs debet aan en had een oranjegele pop met donkere koptekening kennelijk met succes het hof gemaakt.

Beide jongen zijn duidelijk als bastaarden te herkennen door tekening en grootte. Ze zijn groter dan de sijs, maar kleiner dan de kanarie. Zij hebben de koptekening van de sijs met donkere

keelstrepen. Verder is de ene grijs met gele stuitveren en de andere geel met grijze koptekening. Het zijn beide mannetjes want hun zang oefeningen zijn intensief. Het is een mooi geluid, helder en zuiver van toon en doet het meest denken aan de zang van de mozambiquesijs maar luider en langer aanhoudend. Later heb ik twee mankanaries gekocht en nu hebben beide eerdergenoemde poppen ieder een nest met jongen, een van drie en de ander van vier. Verder stapt ook de kwartel trots met vier jongen door de volière. Mijn grootste trots is echter toch wel de twee bastaarden. Zij zijn een lust voor oog en oor.

Deze leuke ervaring, welke voor ervaren liefhebbers niet zo bijzonder waardevol is, geeft mij als beginner grote voldoening en ik begin nu te begrijpen dat men ieder jaar met spanning uitzielt naar het broedseizoen.

NIESZIEKTE BIJ GOULDAMINES

H. Th. J. Rosendaal

Een dezer dagen mocht ik via de redactie van Onze Vogels een brief ontvangen van de heer D. E. van Wanrooy met het verzoek (van de redactie) om mijn mening over de inhoud van die brief, betreffende een ziekte bij Gouldamines, in een artikeltje weer te geven. Ik voldoe hierbij gaarne aan dit verzoek. Hierdoor is het me mogelijk om eventuele misverstanden meteen uit de weg te ruimen. Het lijkt me wenselijk om de inhoud van genoemde brief eerst even in het kort weer te geven.

De heer Van Wanrooy had al enige tijd een ziekte bij zijn Gouldamines, waarbij hij als belangrijkste symptoom opmerkte, dat ze zaten te „niesen“, vooral tegen de avond. Hij raadpleegde een dierenarts. Deze dacht aan een chronische bronchitis en gaf daarvoor antibiotica, die evenwel geen verbetering bewerkstelligden. Een Roodkopgouldamine-man ging dood, waarbij op het laatst bruinachtig slijm (= mucopus) uit de snavel kwam. De betreffende dierenarts zag geen heil in een sectie en daarom stuurde de heer Van Wanrooy deze Roodkop-man naar de Afdeling Kleine Huisdieren van de Diergeneeskundige Faculteit te Utrecht. Drie weken later vernam hij dat de vogel was overleden aan een worm in de luchtwegen. Er werd hem aangeraden de Goulds te behandelen d.m.v. een Vapona-strip door deze een half uur per dag in zijn volière (inhoud 10 m³) te hangen. De heer Van Wanrooy volgde deze raad op en binnen twee dagen waren de vogels genezen van hun kwaal. Een kennis van hem, die met hetzelfde probleem te maken had, gebruikte een zes maand oude strip (in principe reeds uitgewerkt) en had ook goede resultaten daarmee. Aan het slot van zijn brief merkte hij op dat zelfs zo'n Vapona-strip, waarvan men toch algemeen de grote gevaren inziet, ook een heilzame werking kan hebben.

Gezien de symptomen en de therapie die werd ingesteld is hier geen sprake geweest van een worm in de luchtwegen, maar van een **mijt**. Deze mijt, *Sternostoma tracheacolum* geheten, is nog maar pas ontdekt als veroorzaker van een ernstige ontsteking van de ademhalingswegen. Zowel Gouldamines als kanaries kunnen er veel last van hebben, waarbij bij kanaries nogal eens verwarring optreedt met de hapziekte-vorm van kanariepokken. Besmette vogels vertonen symptomen van dyspnoe (ademnood), die soms snel, soms langzaam erger worden. De zieke vogels zitten bol, ademen snel en moeilijk. **Zeer karakteristiek** is een snakkend geluid, dat vooral 's avonds als het licht uit is, te horen is; iets wat

de heer Van Wanrooy ook al had opgemerkt. Bij sectie van dergelijke vogels kan men de mijten als zwarte puntjes in de luchtpijp, longen of luchtzakken zien zitten. Zij veroorzaken een luchtpijpontsteking, die varieert van geringe roodheid van het slijmvlies tot een heftige mucopurulente (= slijmig-etterige) ontsteking. De longen kunnen in meerdere of mindere mate mede ontstoken zijn. In de luchtzakken hoopt zich soms slijm en/of pus op. Het bruinachtige slijm wat bij die Roodkop-man uit de snavel kwam, wijst op de aanwezigheid van deze mijt in de luchtwegen van deze vogel, dus reeds zonder sectie was de diagnose te stellen geweest.

De therapie van deze ziekte, die wetenschappelijk wel acariasis der luchtwegen wordt genoemd, was voorheen: Telkens een vogel uitvangen en plaatsen in een doos en dan daarin ongeveer een halve gram 4%-ige malathionpoeder blazen. Door de doos elke minuut te bewegen gaat de vogel fladderen en wervelde het poeder weer op. Deze behandeling moest 5 minuten duren en wekelijks worden herhaald. In 5-6 weken kon dan volledige genezing optreden. Daar dit malathionpoeder niet meer in de handel te verkrijgen is, zijn Dr. P. Zwart en medewerkers, van de Afdeling Bijzondere Dieren van de Faculteit van Diergeneeskunde, gaan zoeken naar een andere therapie en zij hebben deze gevonden in de Vapona-strip. Deze therapie bleek zeer effectief te zijn, maar niet geheel ongevaarlijk. Mer dient om de kans op vergiftiging zo klein mogelijk te maken, als volgt te handelen: De Vapona-strip liefst **buiten** de volière op gaan hangen (o.a. vanwege het feit dat de gaatjes in de strip de vogels uitnodigen om eraan te gaan pikken) Een nieuwe strip alleen gebruiken bij een volière inhoud van minstens 30 m³ en dan nog maar gedurende een half uur per dag. Eventueel mooger reeds gedeeltelijk uitgewerkte strips bij kleinere volières worden toegepast. Het is dus niet juist dat de heer Van Wanrooy een Vapona-strip in zijn volière hangt, dit maakt alleen maar de kans op een vergiftiging groter. Wat een kennis van hem gedaan heeft, kan daarentegen minder kwaad. Het bleek de heer Zwart dat, wanneer hi een reeds maanden uitgewerkte strip in een volière met Gouldamines hing, en een heel weekend liet hangen, ze genezen waren van hun „niesziekte“ en geen verschijnselen van vergiftiging door dichloorvos vertoonden.

Met de Vapona-strip heeft men nu dus een middel om Gouldamines, die last hebben van acariasis, op afstand, snel en en-masse te behande

Foto: Horst Müller

len. Bij gebruik van malathion-stuifpoeder ging zowel met de behandeling als met de genezing meer tijd heen. Men was altijd genoodzaakt om de vogels uit te vangen en ze individueel te be-

handelen. Malathion had echter het voordeel dat het weinig giftig was. Zelfs jonge kanaries, die nog maar kort het nest hadden verlaten, doorstonden een behandeling met malathion.

Vervolg van pagina 76.

den in de cel zit een kern, waarin ook nucleo of kernplasma zit. In deze plasma zweven kerndeeltjes, waaronder de kernlissen, die in de erfelijkheidsleer chromosomen genoemd worden. Deze chromosomen zijn draadvormige lichaampjes, die bestaan uit de zogenaamde centromeren, dit zijn de onderdelen waaruit een chromosoom bestaat, gelijk een ketting bestaat uit schakels. Deze chromosomen komen steeds in paren voor, hun aantallen zijn voor ieder soort verschillend. Zo heeft de mens hiervan 23 paar, de grasparriet 13 paar, een kanarie 9 paar, enz. enz. Op deze chromosomen zetelen nu de factoren of eigenschappen waar alles om draait, in vaktermen noemt men deze eigenschappen, genen, is meervoud, of gen, is enkelvoud.

Nu wij weten waar de belangrijke factoren zich bevinden, gaan wij de volgende keer eens bekijken hoe zij vererven, want dit moeten wij weten. Vooral daar het ons kan helpen, om met succes de vurige gewenste vogels te kweken.

Vogelverenigingsbestuurders WILT U Uw VERENIGING een financiële injectie geven?

Organiseer dan een grote

KOEKACTIE

Wij kunnen U hiervoor aanbieden enige soorten heerlijke FRIESE ACTIE-KRUIDKOEK welke voorzien worden van een speciaal Actie-etiket met de door U gewenste tekst.

Graag zullen wij U volledig inlichten wanneer U bij ons een monsterpakket + offerte aanvraagt.

WK

**FRIESE KRUIDKOEK
SPECIALITEITEN**

N.V. Koekfabriek St. Johannesga (Friesland)
tel. 05137 - 221 ook 's avonds bereikbaar.

DE MUISVOGEL

G.M. Essenberg.

Deze vogels zijn erg leuk om er eens bij te hebben, tenminste als u er de gelegenheid voor heeft. Vooral de verzorging deze vogels moet u echt wel kennen anders leggen zij gauw het loodje er bij neer. Deze vogels waarvan maar één familie bestaat, heeft slechts 10 soorten. Zij komen allen in Afrika voor. De lengte is 34 cm waarvan de staart 24 cm is. De hoofdkleur is isabel, roodachtig grijs en gaat op de bovenkop over in een geelachtige isabel kleur, op de kin en keel is hij vaalwit en gaat op de onderborst in isabelachtig geel over.

Op het midden van de nek komt een helderblauwe vlek voor. De mantel benevens de schouders en vleugels zijn licht asgrijs. Aan de uiteinden van de slagpennen is hij roestbruin en de poten zijn koraalrood, terwijl de snavel zwart gekleurd is. Ik moet u wel vertellen over de vreemde houding van de poten. Deze kunnen zij nl. met alle vier de tenen gelijk naar voren richten, terwijl zij ook ook de binnenste en de buitenste, beiden tegelijk of afzonderlijk, naar achteren kunnen richten. Ook heeft hij nog een leuk naar achteren staand grijs kuifje. De muisvogels leven familie gewijs, maar ook in kleine groepjes komen zij veel voor. In het wild leven zij in dicht kreupelhout van dichte takken en doornachtige struiken waar u echt niet doorheen kan komen. Zij voeden zich uitsluitend met plantaardige stoffen. In Midden Afrika vormen de vruchten van de Christusdoorn (afrikaanse jujubenstruik, een soort van Zizyphus) een hoofdbestanddeel van het voedsel. In de tuinen snoepen zij van de cactusvijgen en druiven, maar ook graag van de zoete limoenen. Evenals onze mezen hangen zij in de vreemdste houdingen aan de takken. Het nest bestaat uit steppengras, boombast en bladeren van bloesems. Het is aan de binnenzijde met plantenwol gevoerd waarin zij 2 tot 3 eieren leggen.

Na 13 dagen komen de eieren uit, waarna de jongen grootgebracht worden met diverse vruchten en na 14 dagen vliegen zij dan uit. In gevangenschap komen zij echter zelden tot broeden. Enige jaren geleden is het iemand gelukt 2 jongen groot te brengen. Hoofdvoedsel was fruit. In Zuid Afrika zijn zij soms een ware plaag voor de fruittelers, want zij kunnen enorme vernielingen aanrichten.

Bij mij aten deze vogels vele soorten fruit. Ook rozijnen in de nectar geweekt, vinden zij geweldig. Een enkele meelworm wordt nooit afgeslagen. Het universeelvoer werd haast niet aangekeken, zij bleven alleen bij het fruit. Ik wil nog wel opmerken de vreemde manier van slapen. Deze vogel zit nl. niet op een stok, maar gaat aan het gaas hangen, of met hun rug naar beneden met de pootjes aan een tak geklemd of helemaal onderste boven. Echt, als u dit voor de eerste keer ziet is dit een vreemde gewaarwording. Voor de volière zijn dit leuke vogels, maar u moet wel rekening houden met hun uitwerpselen; dit is een lekkere dunne substantie. Voor een buitenvolière gaat dit wel, mits u geen waslijn langs de volière spant, dan hebt u kans op ruzie met moeder de vrouw, want „spuiten“ kunnen deze vogels. Zij gaan altijd lekker aan het gaas hangen en als er toevallig een schone was hangt, dan weet u het wel, dan kunt u maar kort genieten van deze vreemde vogels. Zet hen daarom ook nooit in een kooi in huis. Schreeuwen en knagen doen zij niet. Het geluid wat zij voortbrengen is slechts een zacht piepen. Voert u aan hen ook nooit alleen zaad, dit eten zij niet en alleen universeel is ook af te raden. Het zijn nu eenmaal echte vruchteneters. Bij andere vogels kunt u ze gerust zetten, zij doen nooit iemand kwaad. Als u van interessante vogels houdt, wil ik de muisvogel echt aanbevelen. U kunt jaren plezier van deze leuke vogels hebben.

KLEINE ADVERTENTIES

NU OOK IN NEDERLAND

De autom. „VOMO“ Motorbroedmachine, met keerinrichting, vanaf f 316,90.
Verder leveren wij „ELSTEIN“ infrarood Donkerstralers van 60 tot 1000 Watt. De beste elektrische verwarming. Thermostaten. Verwarmede drinkbakken. Broedmachineonderdelen. Lichtschakelklokken enz.
Vraag gratis fotoprijzblad.

Handelonderneming J. v. WERKHOVEN
NIEUW ADRES: GROENEZIJDE 53,
DEN HAAG — Telefoon 070 - 66 73 55

VOGELLIEFHEBBERS

lezen maandelijks

De Vogelwereld

Het tijdschrift van de A.O.B. verschijnt op minstens 48 blz. en bevat steeds artikelen over kanaries, exoten, parkieten en inheemse vogels en is regelmatig geïllustreerd met prachtige kleurplaten.

Abonnement per jaar (oktober tot en met september) f 11,— per jaargang, te starten op postgiro 115834 De Vogelwereld, Civoorstraat 30, Zottegem.

Sluis uit een goed nest....
voor een goed nest!

Met Sluis opfokvoeders kweekt u prachtvogels. Want dit voer heeft een grote verteerbaarheid, het eiwit heeft een hoge biologische waarde... en Sluis opfokvoeders bevatten het antibioticum OXYTETRACYCLINE. Dit beschermt uw vogels tegen dodelijke infectieziekten en bevordert de groei. Sluis opfokvoeders... voor een goed nest!

Wessel

De,

klank
en kleur
in uw
volière

Jubelend vogelgezang.
Bonte kleurenpracht en een warreling
van glanzende veren en levenslust.
Om uren van te genieten. Gezonde
vogels. Het ideaal van iedere
vogelliefhebber. Witte Molen helpt U
daarbij met vogelvoerders die,
in de juiste hoeveelheid en
samenstelling, alle grondstoffen
bevatten om Uw vogels in
topconditie te houden.
Witte Molen, gewoon het beste
wat er te koop is.

witte
molen

Wissel

De